

Naturalnie my lifestyle

3(37)/2018

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZĘCINIE

**CZYSSTE POWIETRZE – MOŻNA
JUŻ SKŁADAĆ WNIOSKI
O DOFINANSOWANIE**

**NOWOŚCI W PROGRAMIE POŻYCZEK
DLA OSÓB FIZYCZNYCH**

**NOWE SAMOCHODY
I ŁODZIE RATOWNICZE DLA OSP
W ZACHODNIOPOMORSKIEM**

**25-LECIE WOJEWÓDZKICH
FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ**

**100 TYSIĘCY DRZEW NA 100-LECIE
NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI**

**EKOLOGIA, SPORT I NOWOCZESNE
ROLNICTWO - ZA NAMI TARGI
ROLNE W BARZKOWICACH**

O TYM SIĘ MÓWI

- 3** Wstęp
- 4** Smog? Odpowiedzią jest Program „Czyste Powietrze”. Wywiad z Pawłem Mirowskim – Prezesem Zarządu WFOŚiGW w Szczecinie
- 28** Będą nowe samochody i łodzie ratownicze dla OSP w Zachodniopomorskiem
- 30** Elektromobilność z dofinansowaniem

CZYSZE POWIETRZE

- 8** Czyste Powietrze – można już składać wnioski o dofinansowanie
- 12** Jak złożyć wniosek w Portalu Beneficjenta?
- 18** Wymagania techniczne instalacji realizowanych w ramach rządowego programu Czyste Powietrze
- 21** W trosce o środowisko – 25 lat Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- 32** Nowości w Programie Pożyczek dla Osób Fizycznych

PREZENTACJE

- 34** Ochrona zagrożonych gatunków fauny oraz siedlisk w Wolińskim Parku Narodowym
- 36** Poczuj „Podmuch Energii”!
- 38** Ekologia, sport i nowoczesne rolnictwo
- 39** 100 tysięcy drzew na 100-lecie Niepodległości Polski
- 39** Oczysta przyroda jest wokół nas – Wojewódzki Konkurs Plastyczny

Szanowni Państwo,

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie 19 września br. rozpoczął przyjmowanie wniosków w ramach ogólnopolskiego, rządowego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Tylko w ciągu trzech pierwszych dni od uruchomienia naboru na Portalu Beneficjenta, umożliwiającym złożenie wniosku o dofinansowanie, zarejestrowało się ponad 400 mieszkańców naszego regionu. Duże zainteresowanie nie dziwi, bo „Czyste Powietrze” to kompleksowy program skrojony na miarę potrzeb właścicieli domów jednorodzinnych. Jego budżet to aż 103 miliardy złotych i szacuje się, że z programu będzie mogło skorzystać około 4 milionów polskich gospodarstw domowych. W zależności od wysokości dochodu można uzyskać aż do 90% bezzwrotnej dotacji na prace związane między innymi z wymianą źródła ciepła czy wykonaniem tzw. głębokiej termomodernizacji budynku. W bieżącym biuletynie Naturalnie Programowi „Czyste Powietrze” poświęcamy dużo miejsca, pisząc między innymi o zasadach finansowania, możliwościach uzyskania wsparcia czy wymaganiach technicznych, które powinny spełniać inwestycje finansowane w ramach programu.

Na stronach naszego biuletynu nie może również zabraknąć miejsca na podsumowanie 25-letniego funkcjonowania unikatowego w skali Europy polskiego systemu finansowania zadań związanych z ochroną środowiska, tworzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 16 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bank Ochrony Środowiska. Bez zaangażowania i współdziałania tych instytucji nie można byłoby zrealizować setek tysięcy proekologicznych zadań inwestycyjnych, a co za tym idzie wskazać i mówić o konkretnych efektach działalności Wojewódzkich Funduszy. Od początku działalności, czyli od 1993 roku, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczyły 41 miliardów złotych na ponad 166 tysięcy zadań proekologicznych.

W najnowszym Naturalnie znajdziecie Państwo także artykuły o działaniach Funduszu na rzecz elektromobilności i nowościach w Programie Pożyczek dla Osób Fizycznych. Piszemy także o projektach realizowanych przez naszych beneficjentów: między innymi Ligę Ochrony Przyrody, Woliński Park Narodowy oraz Fundację Osiem Kobiet.

Zachęcam do lektury!

Paweł Mirowski

Prezes Zarządu

Biuletyn Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Redaktor naczelny:
Artur Szczybelski

Redakcja:
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin

Wydawca:
Wojewódzki Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Szczecinie

Zdjęcia zawarte w Biuletynie Naturalnie są własnością WFOŚiGW w Szczecinie lub zostały przekazane przez autorów. Niektóre zdjęcia ilustracyjne i grafiki pochodzą z portali www.pixabay.com oraz www.pexels.com

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Skład, opracowanie graficzne i druk:
Agencja Reklamowo-Wydawnicza Studio „B&W” Wojciech Janecki
ul. Podjazdowa nr 2 lok. 31
41-200 Sosnowiec

ISSN 2080-0681

Nakład: 1000 egzemplarzy

Wydrukowano na papierze ekologicznym

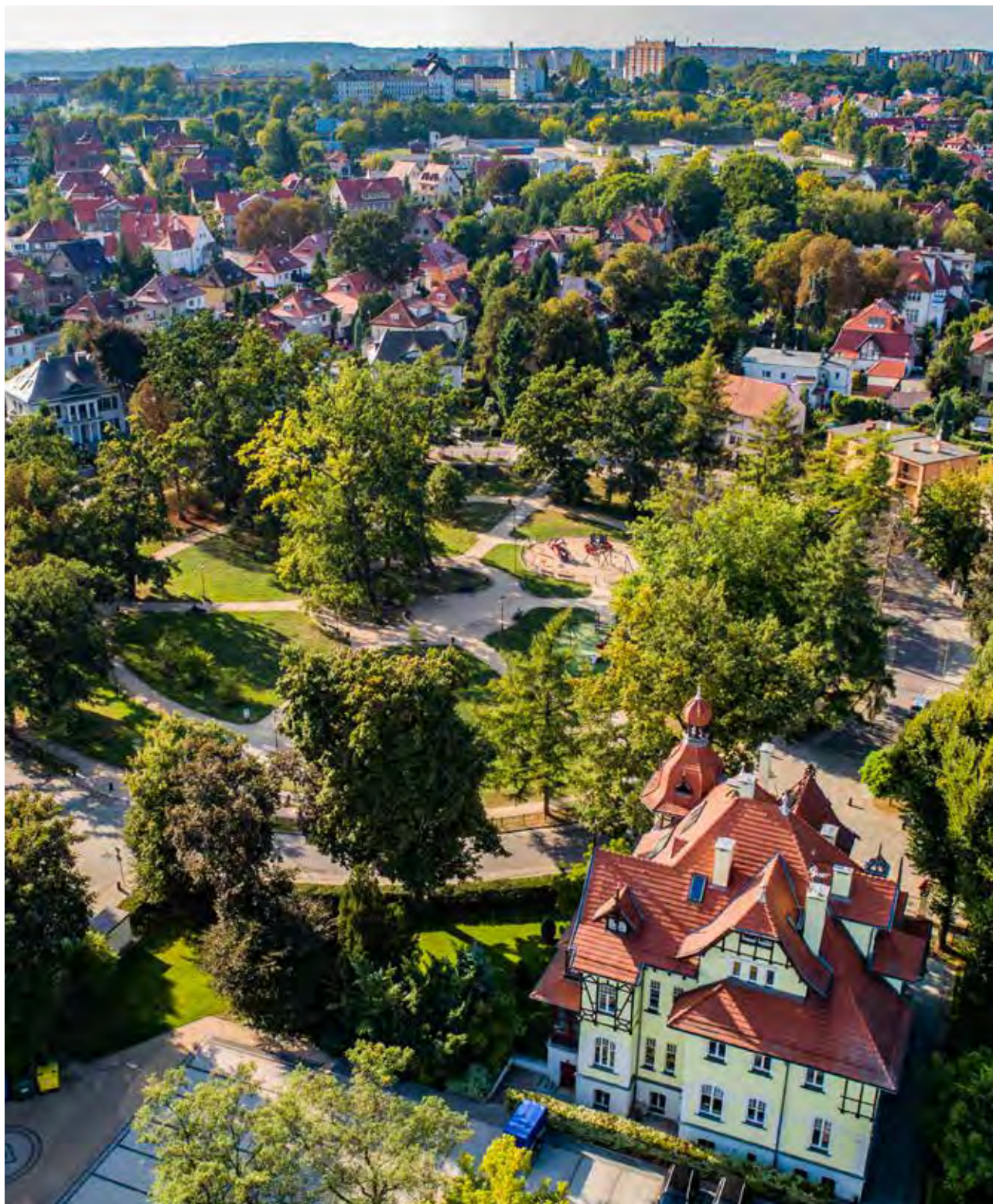
Klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Zgodnie z art. 13 i 14 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informujemy, iż:

Administratorem danych osobowych jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie z siedzibą w Szczecinie, ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin, tel.: 91 486 15 56, e-mail: sekretariat@wfos.szczecin.pl.

Istnieje możliwość kontaktu z inspektorem ochrony danych poprzez adres e-mail: iod@wfos.szczecin.pl.

Pozostałe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie znajdują się na stronie: <https://bip.wfos.szczecin.pl/rodo/klauzula-ogolna.html>

Smog? Odpowiedzią na to negatywne zjawisko jest Program „Czyste Powietrze”

Od 19 września mieszkańcy Województwa Zachodniopomorskiego mogą składać wnioski do WFOŚiGW w Szczecinie o dofinansowanie w ramach rządowego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. O przygotowaniach do uruchomienia programu, działaniach Funduszu na rzecz likwidacji zjawiska smogu, a także o możliwościach wsparcia elektromobilności mówi Paweł Mirowski – Prezes Zarządu Funduszu.

Ruszył rządowy program „Czyste Powietrze”. Jeszcze przed uruchomieniem naboru wielu beneficjentów pytało o zasady udzielania wsparcia na wymianę źródeł ciepła i kompleksową termomodernizację domu. Jakie może być według Pana zainteresowanie programem w skali naszego regionu?

Program oferuje tak bardzo atrakcyjne warunki, że duże zainteresowanie, jeszcze przed oficjalnym uruchomieniem programu, nie dziwi. Nie może być inaczej, skoro na jego realizację zostanie przeznaczona ogromna kwota ponad 103 miliardów złotych. Wychodząc naprzeciw beneficjentom zorganizowaliśmy, w każdej gminie województwa zachodniopomorskiego, cykl spotkań informacyjno-szkoleniowych. Ze szczegółowymi danymi dotyczącymi programu „Czyste Powietrze” zamierzamy dotrzeć do wszystkich 114 zachodniopomorskich gmin. Tylko w pierwszej połowie września pracownicy Funduszu, w tym Specjaliści ds. Obsługi Osób Fizycznych – odwiedzili ponad 30 miejscowości. Zależy nam, żeby beneficjenci byli jak najlepiej poinformowani o zasadach finansowania, możliwościach uzyskania wsparcia czy wymaganiach technicznych, które powinny spełniać inwestycje finansowane w ramach programu. Chcemy, aby przygotowane i składane przez beneficjentów w ramach programu dokumenty były kompletne i prawidłowo wypełnione, tak aby późniejszy etap ich sprawdzania i procedowania przebiegał sprawnie i bez żadnych zakłóceń.

„Program oferuje tak bardzo atrakcyjne warunki, że duże zainteresowanie jeszcze przed oficjalnym uruchomieniem programu nie dziwi. Nie może być inaczej, skoro na jego realizację zostanie przeznaczona ogromna kwota ponad 103 miliardów złotych...”

Na jakie prace można uzyskać dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze”?

Ich zakres jest bardzo szeroki, począwszy od wymiany pieca na bardziej ekologiczny, przez montaż instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła, wykonanie termomodernizacji budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, aż po modernizację instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Można więc

skorzystać ze wsparcia i wymienić źródło ciepła, ale też ogrzać dom energią odnawialną oraz samemu produkować i korzystać z prądu wytwarzanego ze słońca. Dofinansowanie obejmuje też wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej.

A jak wyglądają warunki finansowe? Z jakiego wsparcia mogą skorzystać beneficjenci?

Kompleksowy Program „Czyste powietrze” adresowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych – także tych, którzy mają niższe dochody. Udzielone dofinansowanie może być podzielone na część dotacyjną (bezwrotną) i pożyczkową. Proporcja między tymi elementami zależy od dochodu na członka gospodarstwa domowego. Jeśli dochód na członka rodziny nie przekracza 600 złotych miesięcznie, dofinansowanie do 100% wartości inwestycji wyniesie 90% bezwrotnej dotacji i 10% w formie pożyczki. Wraz ze wzrostem dochodu na jednego członka gospodarstwa, zmienia się proporcja między dotacją i pożyczką. Jeśli dochód mieści się między 601 a 800 złotych miesięcznie na osobę, dotacja wyniesie 80% i można ją uzupełnić 20%-ową pożyczką. Umowę dofinansowania można zawrzeć nawet na 15 lat, więc obciążenie budżetu domowego pożyczkobiorcy będzie niewielkie. Program „Czyste Powietrze” to kompleksowa odpowiedź na problem smogu, który – niestety – daje się we znaki także mieszkańcom zachodniopomorskich miast. Dzięki programowi domy przejdą kompleksową termomodernizację, a dzięki temu będą bardziej energooszczędne, co wpłynie także na obniżenie bieżących kosztów ponoszonych przez beneficjentów na utrzymanie swoich domów. Dodatkowo dzięki realizacji zadań sfinansowanych z Programu „Czyste powietrze” zmniejszona zostanie o setki tysięcy ton rocznie emisja do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów.

„Dzięki Programowi Czyste Powietrze domy przejdą kompleksową termomodernizację, a dzięki temu będą bardziej energooszczędne, co wpłynie także na obniżenie bieżących kosztów ponoszonych przez beneficjentów na utrzymanie swoich domów...”

Jakie będą efekty ekologiczne realizacji programu „Czyste Powietrze”?

Korzystając z nowoczesnych i ekologicznych systemów ogrzewania nie emitujemy szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza, którym wszyscy oddychamy, więc nie trafiają tam pyły zawieszone PM10 i PM2,5, ale też szkodliwy benzo(a)piren, dwutlenek siarki, tlenki azotu czy dwutlenek węgla. Trzeba zaznaczyć, że rocznie z powodu chorób związanych z zanieczyszczeniem powietrza w Polsce umiera około 45 tysięcy osób – kilkanaście razy więcej niż ginie w wypadkach drogowych. Efektem ekologicznym realizacji Programu „Czyste Powietrze” będzie ograniczenie emisji do atmosfery dwutlenku siarki o ponad 300 tysięcy ton rocznie, pyłu PM10 o 73,5 tysiąca ton w skali roku, pyłu zawieszonego PM2,5 o ponad 65 tysięcy ton rocznie, benzo(a)pirenu o 87 ton rocznie, a dwutlenku węgla – o co najmniej 26,3 miliona ton rocznie.

Jakie są najważniejsze daty związane z realizacją programu, o których powinni pamiętać beneficjenci?

Pierwsza z nich to data rozpoczęcia naboru wniosków przez szczeciński Fundusz, czyli 19 września 2018 roku. Umowy w ramach programu będą podpisywane do końca 2027 roku, a środki będą refundowane do końca czerwca 2029 roku. Mówimy więc o programie długofalowym, którego realizacja ma zlikwidować problem smogu w Polsce, pochodzącego z niskiej emisji.

Jak można starać się o wsparcie w ramach programu?

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym za pośrednictwem specjalnie stworzonego na potrzeby programu narzędzia informatycznego, jakim jest Portal Beneficjenta – na stronie www.wnioski.wfos.szczecin.pl. Samo złożenie wniosku w formie elektronicznej jest intuicyjne i polega na wypełnieniu aktywnego formularza. W przypadku, gdy wnioskodawca nie ma możliwości złożenia wniosku drogą elektroniczną, dopuszczalne jest złożenie wniosku wraz z załącznikami jedynie w formie papierowej. Formularz można otrzymać w siedzibie WFOŚiGW w Szczecinie lub jego oddziale w Koszalinie oraz w Szczecinku. Już na początku naboru spotkaliśmy się z bardzo dużym zainteresowaniem – w ciągu trzech dni od rozpoczęcia przyjmowania wniosków na Portalu Beneficjenta zalogowało się ponad 400 osób. Bieżącą obsługą i oceną wniosków zajmują się eksperci Funduszu w ww. biurach, którzy mają już doświadczenie w obsłudze osób fizycznych.

Innym działaniem, które przyczynia się do poprawy jakości powietrza, jest rozwój elektromobilności. Obok siedziby Wojewódzkiego Funduszu stanęła niedawno stacja szybkiego ładowania samochodów elektrycznych. Jakie kolejne działania w zakresie wsparcia e-mobilności planuje Fundusz?

Elektryczne samochody, skutery i rowery dofinansowujemy już od prawie 3 lat, a po ulicach Szczecina, Świnoujścia, Stargardu czy Kołobrzegu jeździ już niemal 20 dofinansowanych przez Fundusz aut na prąd. Te ekologiczne i ekonomiczne pojazdy służą funkcjonariuszom Policji i Straży Miejskiej czy pracownikom Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Szczecin i Domów Pomocy Społecznej. Są też we flocie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie, spółki Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja oraz Uzdrowiska Świnoujście. Co ważne – pozwalają na ekologiczną realizację szeregu zadań: od policyjnych patroli, przez transport pacjentów i mieszkańców DPS-ów, po przeprowadzanie odczytów wodomierzy radiowych przez pracowników spółek wodociągowych. Wsparliśmy też zakup i montaż 9 stacji ładowania – między innymi przy ulicy Kazimierza Przerwy-Tetmajera, ale też przy ulicy Felczaka – przy Urzędzie Miasta Szczecin czy przy ul. Klonowica – w sąsiedztwie Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego. Fundusz na pewno będzie podejmować kolejne działania dotyczące elektromobilności, która – w ocenie Premiera Mateusza Morawieckiego – może stać się kołem zamachowym polskiej gospodarki. W ocenie są wnioski od kolejnych samo-

„Umorzenie w przypadku zakupu nowego auta wyniesie 10%. Jeśli oprócz zakupu nowego samochodu, kasacji jest poddawane stare auto, wysokość umorzenia to 20%...”

rządów, które chcą kupić auta elektryczne. Wprowadzamy też udogodnienia związane z zakupem pojazdów elektrycznych w ramach Programu Pożyczek dla Osób Fizycznych.

Na czym polegają te ułatwienia?

Rada Nadzorcza na ostatnim posiedzeniu wyraziła zgodę na dokonanie zmian w regulaminie Programu Pożyczek dla Osób Fizycznych, pozwalających na uzyskanie dofinansowania do 150 tysięcy złotych na zakup pojazdu elektrycznego w formie pożyczki z umorzeniem. W przypadku zakupu nowego auta wyniesie ono 10%. Jeśli oprócz zakupu nowego samochodu, kasacji jest poddawane stare auto, wysokość umorzenia wyniesie 20%. To nowość i duże udogodnienie dla beneficjentów, gdyż wcześniej finansowanie aut elektrycznych odbywało się bez możliwości umorzenia.

Ludzie trochę się boją samochodów elektrycznych, a raczej ich obsługi. Czy myśli Pan, że to się zmieni?

Jestem o tym przekonany, bo elektromobilność to trend, od którego nie ma odwrotu, a sama jazda autem elektrycznym to duża przyjemność. Trzeba się przyzwyczaić do braku sprzęgła i innego sposobu redukcji biegów niż w aucie z manualną skrzynią. Nowością dla kierowców aut spalinowych, którzy siadają za kierownicą „elektryka” jest też... cisza. Jazda nie generuje hałasu – jedyny dźwięk, jaki słyszymy to ten związany z toczeniem się kół po jezdni. Dzięki wsparciu Rządu, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także szczecińskiego Funduszu takich aut będzie coraz więcej. Jestem pewien, że kierowcy, którym zależy nie tylko na ekologii, ale także na oszczędnościach, będą coraz częściej wybierać samochody na prąd tym bardziej, że rośnie liczba stacji ładowania, a zasięgi aut na jednym ładowaniu stają się coraz większe.

Dziękuję za rozmowę.
Rozmawiał Konrad Czarnecki.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZECINIE

PROGRAM PRIORYTETOWY

CZYSTE POWIETRZE

Naturalnie, myślisz style

BOŚ

Bank Ochrony Środowiska S.A.

SYSTEM
FINANSOWANIA
INWESTYCJI
PROEKOLOGICZNYCH
W POLSCE

CZYSZE POWIETRZE

można już składać
wnioski o dofinansowanie

103 miliardy złotych na kompleksową termomodernizację nawet 4 milionów polskich domów. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie przyjmuje wnioski mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego w ramach rządowego Programu „Czyste Powietrze”.

To kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie nieefektywnych kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by sprawnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym wygenerowanym na opłatach za bieżące utrzymanie domu, np. za ogrzewanie.

Kto może skorzystać z dofinansowania w ramach programu?

Program jest skierowany do osób fizycznych będących właścicielami jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego. Dotacje i pożyczki są udzielane za pośrednictwem szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym WFOŚiGW w Szczecinie, który odpowiada za nabór wniosków z terenu Województwa Zachodniopomorskiego.

103 mld zł - do wykorzystania do 2029 roku na wymianę lub zakup i montaż źródeł ciepła oraz termomodernizację.

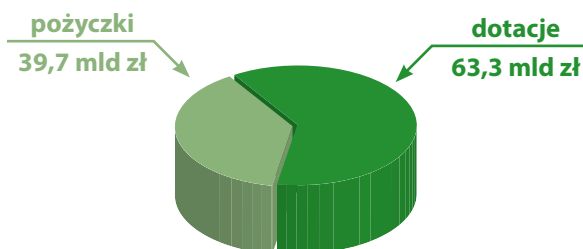
Beneficjentami są osoby fizyczne:

1. posiadające prawo własności lub będące współwłaścicielami jednorodzinnego budynku mieszkalnego. W przypadku, gdy jednorodzinny budynek mieszkalny jest we współwłasności kilku osób dofinansowanie przysługuje współwłaścicielowi, pod warunkiem wyrażenia zgody przez pozostałych współwłaścicieli tego budynku.
2. które uzyskały zgodę na rozpoczęcie budowy jednorodzinnego budynku mieszkalnego zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo budowlane i budynek nie został jeszcze przekazany lub zgłoszony do użytkowania.

Maksymalna kwota dotacji

Budżet na realizację celu programu wynosi do 103 miliardów złotych, w tym:

1. dla bezzwrotnych form dofinansowania (dotacje) – do 63,3 mld zł
2. dla zwrotnych form dofinansowania (pożyczki) – do 39,7 mld zł

Korzystając z programu beneficjenci zyskują możliwość uzyskania dotacji do 47 700 złotych. Maksymalny możliwy koszt, od którego liczona jest dotacja to 53 tysiące złotych. Jeśli koszty realizacji inwestycji przekroczą 53 tys. zł., dodatkowe koszty mogą być dofinansowane w formie pożyczki. Minimalny koszt kwalifikowany projektu to 7 tysięcy złotych. Oprocentowanie zmienne pożyczki wynosi nie więcej niż WIBOR 3M +70 punktów bazowych, ale nie mniej niż 2% rocznie. Umowę pożyczki można zawrzeć nawet na 15 lat, a dodatkowo możliwa jest karencja, czyli zwłoka w spłacie pożyczki nie dłuższa niż do zakończenia realizacji przedsięwzięcia. Inwestycję, dofinansowaną w ramach Programu „Czyste Powietrze” należy zrealizować w czasie do 2 lat od daty zawarcia umowy, jednak nie później niż do 30 czerwca 2029 roku. Można sfinansować wcześniej rozpoczęte przedsięwzięcia, ale taka inwestycja musi się rozpocząć maksymalnie do 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, ale nie wcześniej niż 01.01.2018r.

Bardzo szeroki zakres prac termomodernizacyjnych

Program przewiduje dofinansowanie między innymi na:

- wymianę starych źródeł ciepła (kotłów na paliwo stałe) oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła, spełniających wymagania programu;

- docieplenie przegród budynku;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- instalację odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej);
- montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Warunkiem podstawowym dla budynków istniejących jest wymiana starego pieca/kotła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła spełniające wymagania programu. Z kolei dla budynków nowobudowanych podstawowym warunkiem uzyskania dofinansowania jest zakup i montaż nowego źródła ciepła spełniającego wymagania programu.

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
audyt energetyczny budynku przed realizacją przedsięwzięcia	szt.	do 1 000 zł
dokumentacja projektowa związana z modernizacją, przebudową dachu (części konstrukcyjnych dachu) wraz z dociepleniem	szt.	do 1 000 zł
dokumentacja projektowa modernizacji instalacji wewnętrznych oraz wymiany źródła ciepła	szt.	do 1 000 zł
ekspertyza ornitologiczna i chiropterologiczna	szt.	do 500 zł

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany
docieplenie przegród budowlanych oraz uzasadnione prace towarzyszące	m ² powierzchni przegrody	do 150 zł
wymiana stolarki zewnętrznej w tym: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych	m ² powierzchni	do 700 zł
wymiana drzwi zewnętrznych/bram garażowych	m ² powierzchni	do 2 000 zł

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
węzeł cieplny	zestaw	do 10 000 zł
kotły na paliwo stałe (biomasa) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 20 000 zł
kotły na paliwo stałe (węgiel) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 10 000 zł
system ogrzewania elektrycznego	zestaw	do 10 000 zł
kotły gazowe kondensacyjne, olejowe, system odprowadzania spalin, zbiornik na gaz/olej	zestaw	do 15 000 zł
pompy ciepła powietrzne	zestaw	do 30 000 zł
pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wody	zestaw	do 45 000 zł
instalacje wewnętrzne ogrzewania i ciepłej wody użytkowej	zestaw	do 15 000 zł
wentylacja mechaniczna wraz z odzyskiem ciepła	zestaw	do 10 000 zł
kolektory słoneczne	zestaw	do 8 000 zł
mikroinstalacja fotowoltaiczna*	zestaw	do 30 000 zł
przyłącza i instalacja wewnętrzna gazowa/olejowa**	zestaw	do 5 000 zł
przyłącze ciepłe***	zestaw	do 10 000 zł
przyłącze i instalacje wewnętrzne elektroenergetyczne***	zestaw	do 8 000 zł

* Koszt instalacji za 1KWp wynosi 6000 zł

** Tylko w przypadku podłączenia nowego źródła

*** Z wyłączeniem kosztu ponoszonego przez operatora sieci dystrybucyjnej w przypadku mikroinstalacji fotowoltaicznej

Ważne terminy

Realizacja programu: lata 2018-2029 r.
 Podpisywanie umów do: 31.12.2027 r.
 Zakończenie wszystkich prac objętych umowa do: 30.06.2029 r.

Intensywność dofinansowania

Dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze” wynosi do 100% wartości inwestycji i może opierać się na bezzwrotnej dotacji, pożyczce lub rozwiązaniu łączącym obie te formy. Co ważne – program jest dostępny dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od dochodu. Intensywność dofinansowania zależy bowiem od miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, jednak nawet gospodarstwa z najwyższym dochodem otrzymają wsparcie.

Dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”

pożyczka

dotacja

Grupa	Kwota miesięcznego dochodu / osoba w PLN	Dotacja (procent kosztów kwalifikowanych przewidzianych do wsparcia dotacyjnego)	Pożyczka	
			uzupełnienie do wartości dotacji	pozostałe koszty kwalifikowane
I	do 600	do 90%	do 10%	do 100%
II	601 - 800	do 80%	do 20%	do 100%
III	801 - 1000	do 70%	do 30%	do 100%
IV	1001 - 1200	do 60%	do 40%	do 100%
V	1201 - 1400	do 50%	do 50%	do 100%
VI	1401 - 1600	do 40%	do 60%	do 100%
VII	powyżej 1600	do 30%	do 70%	do 100%

Uwaga! Koszty mikroinstalacji fotowoltaicznej i kolektorów słonecznych mogą zostać dofinansowane w 100% wyłącznie w formie pożyczki w ramach pozostałych kosztów kwalifikowanych.

Jeśli beneficjent w trakcie oceny wniosku albo podczas realizacji przedsięwzięcia zaczął zarabiać więcej i zmienił się jego dochód – nie wpływa to na zmianę intensywności dofinansowania.

Jak się ubiegać o dofinansowanie?

1. Zdobądź wiedzę

Zapoznaj się ze szczegółami naboru: programem priorytetowym, formularzem wniosku i załącznikami oraz instrukcjami do nich, a także regulaminem naboru, zamieszczonymi w Portalu Beneficjenta – na stronie www.wnioski.wfos.szczecin.pl

2. Zbadaj potrzeby budynku/ znajdź urządzenie - wykonawcą inwestycji

Chodzi o stan obecny i potrzeby budynku, które powinny zostać określone w audycie energetycznym lub przedstawione w uproszczonej analizie energetycznej zweryfikowanej przez przedstawiciela WFOŚiGW w Szczecinie przed realizacją przedsięwzięcia.

3. Wypełnij i złóż wniosek o dofinansowanie

Pamiętaj o wytycznych w tym zakresie na stronie WFOŚiGW w Szczecinie, w tym o liście wymaganych dokumentów (np. dokumenty potwierdzające dochód).

4. Po złożeniu wniosku

Odbędzie się wizytacja przedstawiciela WFOŚiGW w Szczecinie, która potwierdzi czy stan budynku jest zgodny z danymi we wniosku.

5. Podpisz umowę o dofinansowanie

Po pozytywnej weryfikacji wniosku podpisz umowę o dofinansowanie.

6. Złóż wniosek o płatność

Środki mogą być wypłacone w jednej lub kilku transzach po zrealizowaniu poszczególnych etapów przedsięwzięcia. Płatność możliwa na konto beneficjenta lub wykonawcy. umowie.

7. Zakończenie przedsięwzięcia

Wizyta przedstawiciela WFOŚiGW w Szczecinie potwierdzi realizację przedsięwzięcia. Dodatkowo możliwa jest kontrola przedsięwzięcia w okresie jego trwałości (utrzymania projektu) w terminie do 3 lat!

8. Rozliczenie przedsięwzięcia

Nastąpi po pozytywnej weryfikacji realizacji przedsięwzięcia przez przedstawiciela WFOŚiGW w Szczecinie.

Jak bardzo poprawi się jakość środowiska?

Dzięki programowi Czyste Powietrze poprawi się efektywność energetyczna co najmniej 4 milionów domów. Program zakłada wymianę 3 milionów nieefektywnych źródeł ciepła – kotłów starej generacji oraz montaż co najmniej miliona niskoemisyjnych źródeł ciepła. Szacuje się, że poddane termomodernizacji domy – po zakończeniu prac – będą potrzebować niemal 16 milionów MWh (megawatogodzin) mniej rocznie, niż teraz. Efektem ekologicznym będzie ograniczenie emisji do atmosfery dwutlenku

siarki o ponad 300 tysięcy ton rocznie, pyłu PM10 o 73,5 tysiąca ton w skali roku, pyłu zawieszonoego PM2,5 o ponad 65 tysięcy ton rocznie, benzo(a)pirenu o 87 ton rocznie, a dwutlenku węgla – o co najmniej 26,3 miliona ton rocznie.

Złóż wniosek do WFOŚiGW w Szczecinie

Za obsługę wniosków w ramach programu na terenie Województwa Zachodniopomorskiego odpowiada Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Biuro Szczecin

ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin
tel. +48 91 486 15 56; 58, fax +48 91 486 15 57
sekretariat@wfos.szczecin.pl

Biuro Koszalin

ul. Kościuszki 33, 75-415 Koszalin
tel. +48 94 346 43 66, fax +48 94 346 13 90
biuro.koszalin@wfos.szczecin.pl

Punkt Obsługi Osób Fizycznych

Plac Wolności 8, 78-400 Szczecinek
tel. +48 94 375 04 80-82, fax +48 94 375 04 84
prosument.szczecinek@wfos.szczecin.pl

MENU

STRONA GŁÓWNA

REJESTRACJA

Rejestracja - osoby fizyczne

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Rejestracja konta

Obsługa portalu

CZYSZE POWIETRZE

Strona główna programu -

O programie

Dofinansowanie >

Wymagana dokumentacja

Baza wiedzy >

Strona główna programu

**CZYSZE
POWIETRZE**

Program priorytetowy „Czyste Powietrze”
w trosce o zdrowie, klimat i środowisko

Zaloguj się.

W celu pobrania i wypełnienia aktualnego formularza wniosku należy **zarejestrować konto** w portalu i zalogować się.

Jak złożyć wniosek w Portalu Beneficjenta?

Zachodniopomorscy beneficjenci, którzy chcą aplikować o preferencyjne dofinansowanie w ramach ogólnopolskiego, rządowego Programu „Czyste Powietrze”, mogą złożyć wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej na stronie www.wnioski.wfos.szczecin.pl. Jak poprawnie złożyć wniosek o wsparcie na kompleksową termomodernizację domu jednorodzinnego za pośrednictwem Portalu Beneficjenta? Zapraszamy do lektury naszego poradnika.

Wniosek o dofinansowanie w Programie „Czyste Powietrze” składa się w wersji elektronicznej poprzez:

- aplikację internetową (tj. Portal Beneficjenta dostępny na stronie WFOŚiGW w Szczecinie: www.wnioski.wfos.szczecin.pl);
- użycie kwalifikowanego podpisu elektronicznego;
- użycie podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP.

Co bardzo ważne - aby złożyć wniosek w wersji elektronicznej

w każdym z powyżej wymienionych przypadków, konieczne jest zarejestrowanie konta w Portalu Beneficjenta.

Złóż wniosek o dofinansowanie za pomocą Portalu Beneficjenta – instrukcja krok po kroku

Krok 1 - zarejestruj konto na Portalu Beneficjenta

Zanim rozpoczniesz rejestrację konta na portalu, konieczne zapoznaj się z dokumentacją formalną Programu „Czyste Powietrze”. Pełną dokumentację wraz z załącznikami znajdziesz w lewym menu w zakładce „Wymagana dokumentacja”.

Dopiero po zarejestrowaniu konta na portalu, możliwe będzie pobranie wersji elektronicznej wniosku w postaci edytowalnego formularza PDF, a po uzupełnieniu formularza będzie można wysłać go:

- za pomocą skrzynki podawczej Portalu Beneficjenta Funduszu;
- za pomocą podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP - używając w skrzynce podawczej ePUAP Funduszu „Pismo Ogólne do podmiotu publicznego” i załączając do tego pisma poprawnie wypełniony formularz PDF oraz wymagane załączniki.

W przypadku, gdy wersja elektroniczna wniosku będzie wysyłana przy użyciu ePUAP lub podpisu kwalifikowanego, należy również pamiętać o załączeniu w postaci elektronicznej wszystkich wymaganych załączników do wniosku.

Rejestracja konta w Portalu Beneficjenta jest bardzo łatwa i zajmuje kilka minut.

Aby przejść do rejestracji konta na portalu należy odnaleźć opcję „Rejestracja dla osób fizycznych” w lewym menu lub pod panelem logowania.

Następnie w zakładce „Dane podstawowe” należy wypełnić wszystkie pola, korzystając przy tym z udostępnionych słowników i zwracając uwagę na komunikaty błędów (jeśli występują).

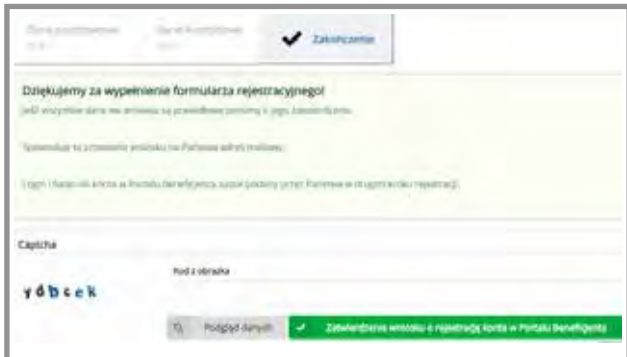
Po wypełnieniu wszystkich wymaganych pól należy przejść do kolejnej zakładki „Dane Kontaktowe”.

W tym miejscu uzupełniamy dane logowania w Portalu oraz podajemy numer telefonu. Pamiętaj, aby podać adres e-mail, do którego masz bezpośredni dostęp - ten adres będzie Twoim loginem do Portalu i na niego zostanie wysłany link aktywacyjny konta. Na podany numer telefonu mogą być wysyłane SMS'y z powiadomieniami dotyczącymi procedowania wniosku i realizacji umowy.

Utworzone hasło powinno być złożone z co najmniej 8 znaków, posiadać małe i wielkie litery, co najmniej jedną cyfrę oraz znak specjalny. Ze względów bezpieczeństwa hasło należy zmieniać co 30 dni. System będzie o tym przypominał podczas próby logowania.

Aby założyć konto na portalu musisz wyrazić zgodę na przetwarzanie danych osobowych i opcjonalnie zgodę na przesyłanie aktualnych informacji na temat programu oraz oferty szczyńskiego Funduszu (newsletter). Zgody te można cofnąć w dowolnym momencie.

Po wprowadzeniu wszystkich danych należy „Przejdź do zakończenia”. Jeśli w formularzu są błędy, niewłaściwie wypełnione pola zostaną zaznaczone i pojawi się informacja jakie dane należy poprawić lub uzupełnić. Jeżeli formularz będzie poprawny, pojawi się informacja o zakończeniu rejestracji. Możesz sprawdzić swoje dane poprzez wejście w „podgląd danych”. Aby przejść do dalszego etapu należy przepisać kod z obrazka i zatwierdzić wniosek o rejestrację.

Po zakończeniu procesu rejestracji, na podany adres e-mail zostanie wysłany link aktywacyjny.

Niedługo po zakończeniu procesu rejestracji na adres e-mail podany w drugim kroku rejestracji przyjdzie informacja o założeniu konta tymczasowego.

Uwaga! Jeśli nie otrzymasz wiadomości przez dłuższy czas, zweryfikuj koniecznie czy nie znajduje się ona w folderze spamu zanim skontaktujesz się w tej sprawie z Funduszem.

Konto tymczasowe będzie aktywne przez 30 dni i umożliwia złożenie wniosku przez Portal Beneficjenta, ale nie pozwala na podgląd danych finansowych użytkownika (rozliczenia umowy, dostępu do not odsetkowych i innych informacji związanych z procedowaniem dofinansowania/pożyczki). Aby w pełni aktywować konto, należy wydrukować i podpisać załączone do wiadomości dokumenty. Podpisane dokumenty wraz z papierową wersją wniosku o dofinansowanie należy dostarczyć drogą pocztową do siedziby Funduszu. Dokumenty możesz również dostarczyć

osobiście. Jeśli nie dostarczysz wymaganych dokumentów rejestracyjnych w ciągu 30 dni Twoje konto tymczasowe zostanie zablokowane, a po 90-ciu dniach całkowicie usunięte.

Krok 2 - Zaloguj się i pobierz formularz wniosku wraz z załącznikami

Aby zalogować się na portalu należy użyć adresu e-mail jako loginu oraz hasła podanego podczas procesu rejestracji. Po zalogowaniu w Portalu na stronie pojawią się dodatkowe elementy nawigacyjne. W prawym górnym rogu zobaczysz przycisk ze swoim imieniem i nazwiskiem (1). Jest tam komunikat o tym, że Twoje konto jest jeszcze niezatwierdzone - będzie on widniał do momentu dostarczenia dokumentów rejestracyjnych w zakładce „Wymagana dokumentacja”.

Po kliknięciu przycisku z imieniem i nazwiskiem (1) pojawi się podstrona z możliwością zmiany hasła.

Na samym dole podstrony masz możliwość wycofania wyrażonej na etapie rejestracji zgody na przetwarzanie Twoich danych i przesyłania newslettera Funduszu. Możesz z niego zrezygnować w każdym momencie. W przypadku wycofania zgody na przetwarzanie danych, Twoje konto na portalu zostanie usunięte. Jeśli jednak procedura dofinansowania zostanie już uruchomiona (będzie procedowany wniosek lub umowa), Twoja zgoda na przetwarzanie nie może zostać wycofana. Po kliknięciu przycisku z kopertą (2), pojawi się lista wiadomości wysłanych do Ciebie przez Fundusz. Będzie można tu znaleźć wszystkie istotne informacje odnośnie programu oraz procedowania umowy. Gdy nowa informacja pojawi się w Twoich wiadomościach na portalu, zostaniesz o tym powiadomiony drogą e-mail - tak by żadna istotna informacja nie umknęła Twojej uwadze.

Aby pobrać formularz wniosku wraz z wymaganymi załącznikami przejdź do zakładki „Formularz Wniosku”.

Formularz PDF należy pobrać na dysk komputera i otworzyć wyłącznie za pomocą darmowej i aktualnej aplikacji Adobe Reader.

Krok 3 - Wypełnij formularz i wymagane załączniki

Przed wypełnieniem i złożeniem wniosków należy wybrać konkretne urządzenie/wykonawcę prac oraz znać kwotę inwestycji. Na podstronie „Wymagana dokumentacja” znajdziesz załączniki do wniosku „2b Instrukcja wypełniania formularza wniosku o dofinansowanie”.

To instrukcja, w której znajdziesz wszystkie definicje formalne oraz metodologię wyliczania dochodu i metodologię wyliczania współczynnika przenikania ciepła. W tym kroku instrukcji dowiesz się więcej na tematy techniczne związane z wypełnieniem formularza wniosku.

Uwaga! Przed przystąpieniem do wypełnienia wniosku, Wnioskodawca powinien zapoznać się z objaśnieniami dla rodzajów pól występujących we wniosku, poprzez kliknięcie w lewym górnym rogu formularza wniosku przycisku „Pomoc dla beneficjenta dot. pól wniosku. Przeczytaj przed wypełnieniem”.

Niektóre pola formularza są ze sobą powiązane - opcje ich wypełniania zależą od wcześniej wprowadzonych danych. Dlatego zaleca się wypełniać formularz po kolei.

Formularz składa się z 7 części:

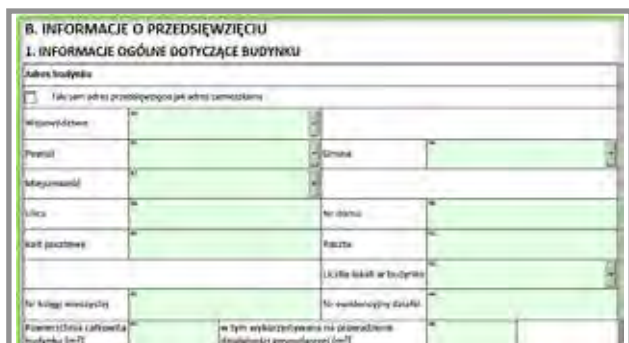
Część A

Wnioskodawca podaje tu termin realizacji inwestycji. Proszę pamiętać, że data rozpoczęcia nie może być wcześniejsza niż 1 stycznia 2018 r. oraz że jest to data poniesienia pierwszych kosztów tj. wystawienia pierwszej faktury. Zakończenie przedsięwzięcia jest rozumiane jako zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie. Data zakończenia realizacji będzie potwierdzona w protokole końcowym. Czas realizacji przedsięwzięcia nie może być dłuższy niż 24 miesiące od daty podpisania umowy o dofinansowanie.

Poniżej wnioskodawca podaje swoje dane osobowe - jeżeli adres do korespondencji jest inny niż adres zamieszkania należy to zaznaczyć w formularzu wniosku. Pod danymi ewidencyjnymi znajduje się numer rachunku bankowego potrzebny do realizacji umowy.

Część B

To szczegółowy opis przedsięwzięcia, w tym wyszczególnienie planowanych działań i dane techniczne inwestycji.

Część C

Dotyczy w szczególności zagadnień związanych z sytuacją finansową w gospodarstwie domowym Wnioskodawcy oraz rozpisania budżetu. Wnioskodawca wypełnia tu informacje na temat dochodów uzyskiwanych przez członków gospodarstwa domowego w roku poprzedzającym złożenie wniosku.

Przez Gospodarstwo domowe rozumie się zespół osób gospodarujących i zamieszkujących wspólnie z osobą ubiegającą się o dofinansowanie, do których oprócz osoby ubiegającej się o dofinansowanie zaliczają się:

1. małżonek osoby ubiegającej się o dofinansowanie,
2. rodzice oraz dziadkowie osoby ubiegającej się o dofinansowanie,
3. dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, do ukończenia 25 roku życia,
4. dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, które ukończyły 25 rok życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna,
5. osoby niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie gospodarujące z osobą ubiegającą się o dofinansowanie.

W Tabeli w części C pkt 1.1 Wnioskodawca wpisuje dane wszystkich osób zaliczających się do gospodarstwa domowego, w tym dane osób nieosiągających dochodu pozostających na utrzymaniu w gospodarstwie domowym. Po wypełnieniu tabel automatycznie wypełniają się pola od 204 do 211, w których wyliczany jest średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy. Na podstawie wielkości dochodu, wnioskodawca jest automatycznie przydzielany do odpowiedniej grupy określającej intensywność dofinansowania.

Część D

Stanowi automatycznie wygenerowane podsumowanie kosztów oraz sposobu finansowania przedsięwzięcia i jest bardzo istotnym elementem formularza dotycząca finansowania inwestycji. Pola od 212 do 218 są automatycznie uzupełniane na podstawie danych wprowadzonych wcześniej w odpowiednich polach części technicznej.

W polu 212 podany został całkowity koszt przedsięwzięcia, który odpowiednio w polach 213 oraz 214 został rozbity na koszt kwalifikowany oraz koszt niekwalifikowany. Pole 215 podaje maksymalny koszt kwalifikowany dla części dotacyjnej, od której wyliczana intensywność dofinansowania - proszę pamiętać, że nie może on wynosić więcej niż 53 tys. zł, pozostała część kosztów kwalifikowanych stanowi koszt kwalifikowany pożyczki (pole 216). Na podstawie danych z pola 215 oraz intensywności dofinansowania - pole 211 z części C formularza wyliczona została maksymalna kwota dotacji jaka może zostać udzielona na planowane przedsięwzięcie. Pozostała część kosztów kwalifikowanych może zostać uzupełniona do 100% pożyczką preferencyjną. W polach 219 i 220 Wnioskodawca decyduje, o jaką kwotę dotacji i/lub pożyczki wnioskuje.

W przypadku, gdy planowany koszt kwalifikowany inwestycji będzie niższy niż 7 tys. zł, przy polu 213 wyświetli się stosowny komunikat.

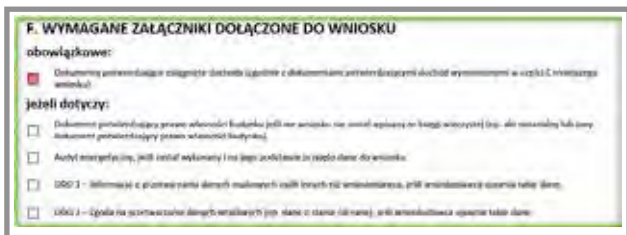
Część E

Zawiera oświadczenia, z którymi wnioskodawca jest zobowiązany się zapoznać. Istnieją we Wniosku również oświadczenia, które należy zaznaczyć - dotyczą możliwości realizacji przedsięwzięcia ujętego we wniosku.

Część F

To miejsce, gdzie należy zaznaczyć jakie załączniki są składane wraz z wnioskiem.

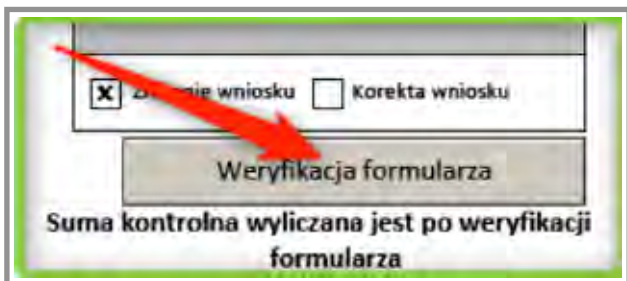

Wnioskodawca zobowiązany jest do zaznaczenia w polu odpowiednich akceptacji i przedłożonych z Wnioskiem załączników.

Część G

To miejsce na podanie złożenia Wniosku oraz podpis Wnioskodawcy. Proszę pamiętać, że zakończenie przedsięwzięcia nie może nastąpić wcześniej, niż złożenie Wniosku o współfinansowanie.

Po wypełnieniu wniosku należy wybrać funkcję „Weryfikacja formularza”, która znajduje się w prawym górnym rogu na pierwszej stronie każdego formularza.

Jeśli w formularzu są jakieś błędy, niewłaściwie wypełnione pola zostaną podświetlone na czerwono. Pozwoli to na sprawdzenie poprawności wypełnienia formularza i ostateczną weryfikację wprowadzonych danych. Dodatkowo po weryfikacji, pojawia się komunikat z listą pól, w których wystąpiły błędy.

Jeżeli wniosek jest poprawnie wypełniony, taka informacja znajduje się na 1 stronie wniosku (Status wniosku: Wniosek jest poprawny) oraz zostanie nadana suma kontrolna.

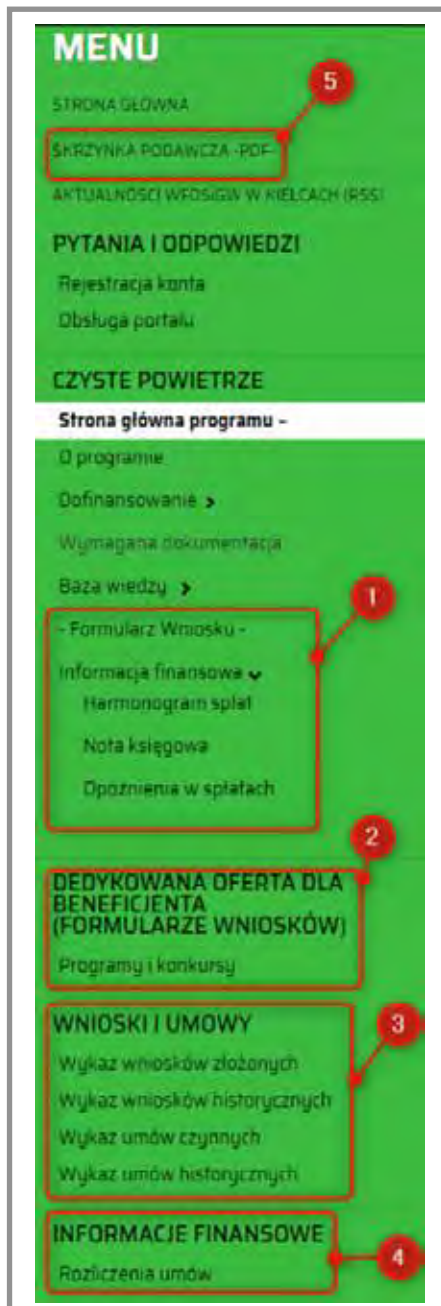
W dalszej kolejności należy zapisać formularz i wysłać go za pomocą skrzynki podawczej PDF.

Uwaga! Przed zamieszczeniem formularza w skrzynce podawczej należy formularz zapisać, następnie wydrukować i zweryfikować czy na wydrukowanej wersji papierowej dokumentu suma kontrolna znajdująca się w prawym górnym rogu jest zgodna z tą wyświetlaną w wersji elektronicznej.

Wydrukowaną wersję formularza należy podpisać i wraz z wypełnionymi załącznikami przesłać lub dostarczyć osobiście do Funduszu. Wszelkie informacje na temat złożonego formularza będą dostępne po zalogowaniu się do portalu - będziesz o nich informowany poprzez adres e-mail i/lub SMS'em. Dodatkowo, jeśli pracownicy Funduszu będą mieli jakieś uwagi do formularza, będą je przysyłać za pośrednictwem skrzynki podawczej portalu.

Krok 4 - Złóż wniosek przez skrzynkę podawczą portalu

Po zarejestrowaniu swojego konta beneficjent będzie mógł zalogować się do portalu. Zobaczy po lewej stronie w sekcji menu przeznaczony dla Programu Czyste Powietrze dodatkowe dwie zakładki: „Formularz Wniosku”, „Informacja finansowa” (1).

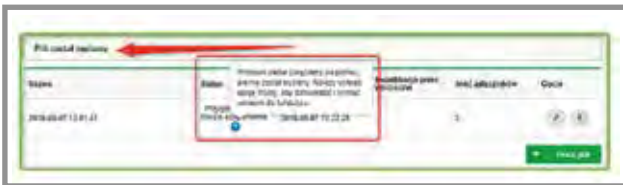
Poniżej sekcji menu Czyste Powietrze pokaże się również sekcja „Dedykowana oferta dla beneficjenta (formularze wniosków)” (2) - znajdują się tu inne niż program Czyste Powietrze oferty Funduszu dla osób fizycznych.

Poniżej tej sekcji jest sekcja „Wnioski i Umowy” - zawiera ona wykazy złożonych wniosków i stan umów. W poszczególnych działach znajdują się aktualne zestawienia zawierające: nazwę zadania, jego koszt, kwotę dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Szczecinie oraz status zadania (3). Następną sekcją widoczną w lewym menu po zalogowaniu, to „Informacje Finansowe” (4) - prezentowane są tu dane dotyczące rozliczenia umowy.

U góry lewego menu pojawi się natomiast „Skrzynka Podawcza PDF” (5). Jest to narzędzie, które umożliwi korespondencję z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Za jej pośrednictwem należy przesłać wypełniony formularz wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. W tym miejscu beneficjent znajdzie również informację o kompletności i poprawności złożonych dokumentów oraz decyzje o ich rozpatrzeniu.

Aby złożyć do Funduszu uzupełniony formularz (opisany w kroku 4), przechodzimy do skrzynki podawczej i za pomocą przycisku „dodaj plik” załączamy dokument wcześniej wypełnionego PDF’a.

Jeśli dodany przez Ciebie formularz jest poprawny, otrzymuje wtedy status „Przygotowany/w trakcie uzupełniania”, a u góry okna widnieje informacja „Plik został zapisany”. Po najechaniu na niebieski przycisk z pyłajnikiem dostaniesz informację opisującą obecny status.

Na tym etapie pracownicy Funduszu jeszcze nie analizują dodanego przez Ciebie formularza - jest on ciągle w wersji roboczej. Możesz korzystając z dostępnych po prawej stronie opcji:

- A) Wyświetlić szczegółowe informacje dotyczące dodanego formularza (opcja Szczegóły);
- B) Pobrać dodany formularz PDF na dysk komputera i nanosić dalsze poprawki (opcja Pobierz), wtedy po wprowadzeniu zmian musisz go ponownie zweryfikować, usuwając ewentualne błędy, zapisać, a następnie podmienić wybierając opcję Edytuj.
- C) W opcjach możesz też wybrać „Usuń”, jeśli chcesz zrezygnować z dodanego formularza wniosku.

Aby formularz mógł być poddany weryfikacji przez pracowników Funduszu, należy go wysłać używając opcji „Wyślij”.

Zarówno przed wysłaniem formularza do Funduszu, jak i przed wysyłką, możesz dodać również wymagane załączniki używając ikony pinezki. Dopuszczalne formaty plików z załącznikami to: .doc, docx, gif, jpg, ods, odt, pdf, png, rtf, svg, tif, txt, xls, xlsx.

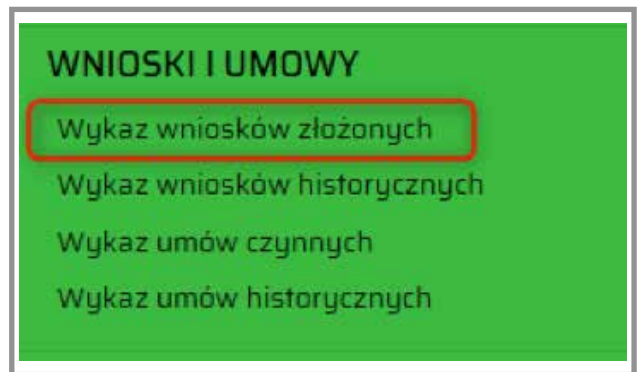
Po wysłaniu formularza otrzymuje on status „Wysłany”. Ostatecznie dokument będzie zweryfikowany przez Wojewódzki Fundusz dopiero w momencie, gdy do biura WFOŚiGW w Szczecinie wpłynie podpisana wersja papierowa.

Krok 5 - Czekaj na kontakt osoby z Funduszu, obserwując status wniosku

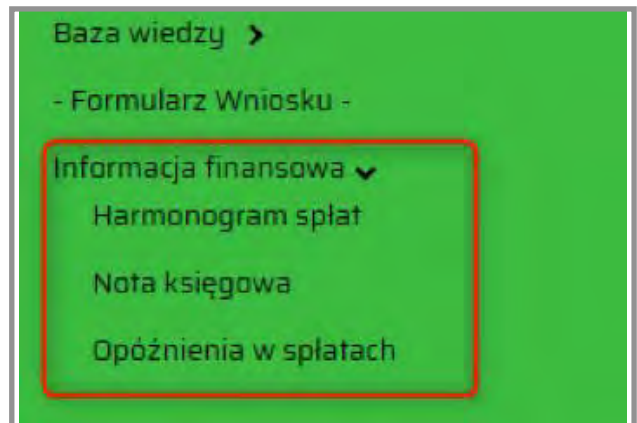
Po umieszczeniu przez Ciebie poprawnie uzupełnionego formularza wniosku wraz z wymaganymi załącznikami, kolumna skrzynki podawczej „Kwalifikacja przez WFOŚiGW” ma status „Oczekuje na weryfikację”.

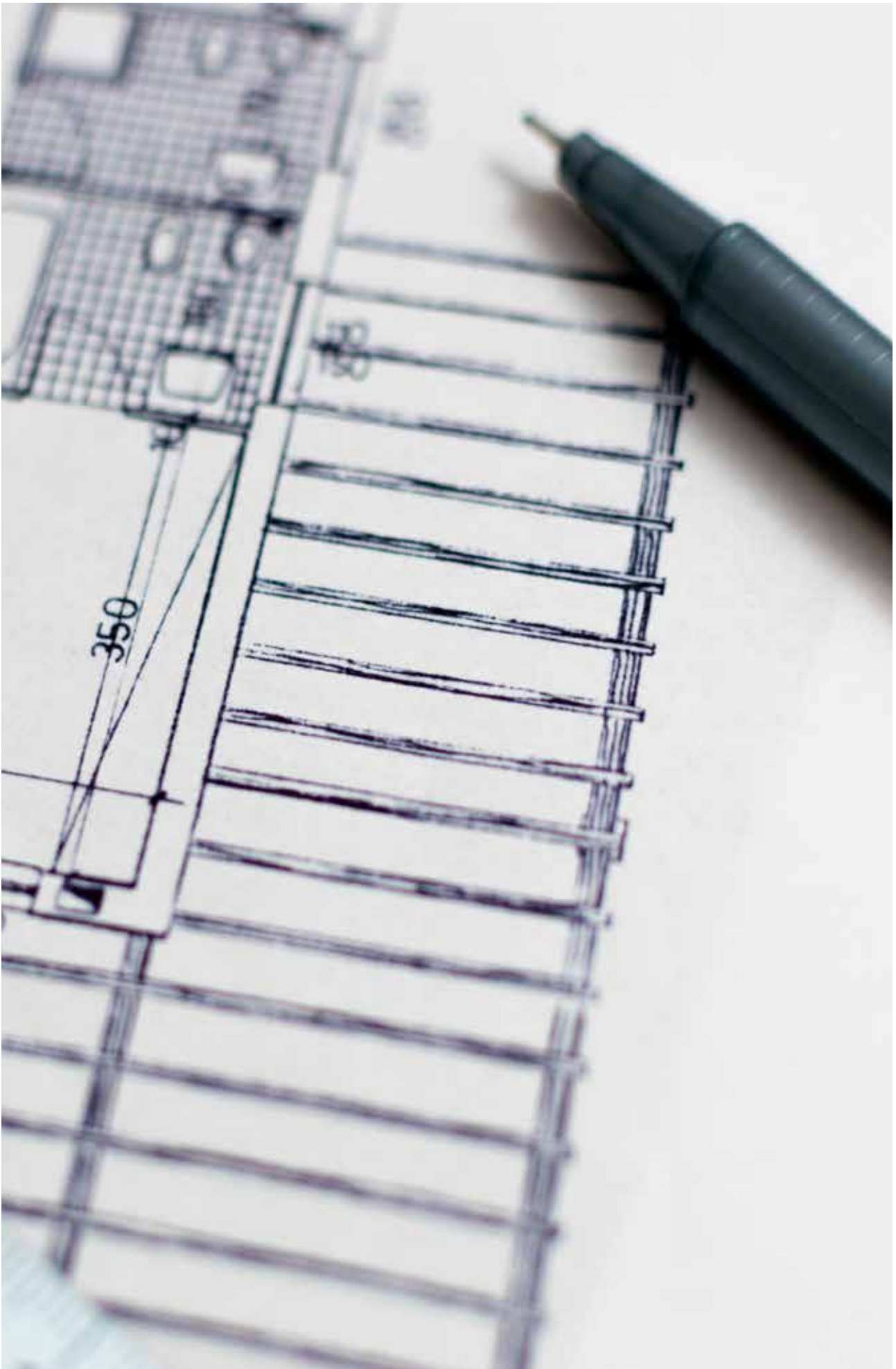
Jeśli przysłany i złożony dokument wymaga korekty lub uzupełnienia, wówczas „Kwalifikacja przez WFOŚiGW” zmienia się na „Wymaga uzupełnienia/korekty”. By sprawdzić status, zaloguj się w Portalu i przejdź do skrzynki podawczej. Po kliknięciu na przycisk z symbolem lupy po prawej stronie wysłanej wcześniej pozycji wyświetla się okno z uwagami. Znajdziesz tu zestaw uwag zgłoszonych do Twojego wniosku przez pracownika merytorycznego szczecińskiego Funduszu. Po zastosowaniu się do uwag, plik należy ponownie przesłać wybierając kolejno opcję z narzędzi „Edytuj”, aby załączyć poprawiony plik, a następnie „Wyślij”. Jeśli wniosek jest poprawny i kompletny „Kwalifikacja przez WFOŚiGW” zmienia się na „Złożony/zarejestrowany”. Zadanie pojawia się wówczas w odpowiednim wykazie z lewego menu – „Wykaz wniosków złożonych” i tu należy już śledzić dalsze losy dokumentu. W momencie podjęcia decyzji przez WFOŚiGW w Szczecinie, status dokumentu ulega zmianie (np. pozytywnie rozpatrzony przez Zarząd).

Analogicznie, gdy dla danego zadania na podstawie złożonego wniosku zostanie zawarta umowa o dofinansowanie, pojawi się ono w lewym menu w „Wykazie umów czynnych”. Bieżące dane finansowe dotyczące umowy znajdują się w zakładce „Informacja finansowa”.

Zapraszamy na stronę: www.wnioski.wfos.szczecin.pl. Oprócz możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze”, pozwala ona na dostęp do materiałów multimedialnych, w tym wideo-przewodników, podpowiadających krok po kroku, jak poprawnie złożyć wniosek o dofinansowanie.

Wymagania techniczne dotyczące inwestycji finansowanych w ramach rządowego Programu „Czyste Powietrze”

Wymiana starych oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła, docieplenie przegród budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, instalacja odnawialnych źródeł energii, a także montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła – między innymi na taki zakres prac można uzyskać atrakcyjne dofinansowanie w ramach ogólnopolskiego Programu „Czyste Powietrze”. Zgodnie z obietnicą – w nowym wydaniu biuletynu „Naturalnie” analizujemy wymagania techniczne, jakie muszą spełnić inwestycje finansowane w ramach programu.

Wymagania techniczne dla wyrobów budowlanych, urządzeń i wykonywanych robót

1. Wymagania ogólne

Urządzenia i wyroby muszą być nowe

Wyroby budowlane i urządzenia, wykorzystywane do realizacji inwestycji w ramach Programu „Czyste Powietrze” muszą być fabrycznie nowe, dopuszczone do obrotu handlowego, a także posiadać deklaracje zgodności urządzeń z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu (oznaczenia „CE” lub „B”) oraz instrukcję obsługi i użytkownika w języku polskim.

2 lub 3-letnia gwarancja wykonawcy

Okna, drzwi zewnętrzne i pokrycia dachowe muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy na co najmniej 3 lata od daty zakupu. Z kolei producenci lub wykonawcy kotłów gazowych kondensacyjnych, węzłów cieplnych, systemów ogrzewania elektrycznego, pomp ciepła i wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła muszą zapewnić 2-letnią gwarancję od daty uruchomienia instalacji. Wyższą – trzyletnią gwarancję – muszą zapewnić producenci lub wykonawcy

kotłów na paliwo stałe (węgiel lub biomase), kolektorów słonecznych oraz instalacji fotowoltaicznych.

Ptaki i nietoperze – zleć ekspertyzę

Przed termomodernizacją budynku (najlepiej w poprzedzającym ją roku) należy przeprowadzić oględziny budynku pod kątem występowania siedlisk gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183, z późn. zm). W przypadku ich stwierdzenia należy wystąpić do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną. Po uzyskaniu decyzji zezwalającej należy, najlepiej jeszcze przed okresem lęgowym, zabezpieczyć potencjalne miejsca lęgowe. Prowadząc prace remontowe należy wypełnić warunki wskazane w decyzji RDOŚ. Niszczenie siedlisk dzikich zwierząt będących pod ochroną jest zakazane! Prace należy wykonywać w szczególności z uwzględnieniem potrzeb i biologii zwierząt chronionych, które często wykorzystują do schronienia lub gniazdowania

elementy budynków (np.: szczeliny między płytami, przestrzenie pod parapetami, otwory wentylacyjne, stropodachy).

2. Wymagania szczegółowe

A) Prace termoizolacyjne

Zakres prac termoizolacyjnych powinien być zgodny z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.). Wartości współczynnika przenikania ciepła U_c dla modernizowanych przegród zewnętrznych nie mogą być większe niż wartości U_c (max) od dnia 31 grudnia 2020 r. określone w w/w rozporządzeniu. Wykorzystywane wyroby budowlane muszą posiadać deklarację zgodności wyrobu z dokumentem odniesienia lub aprobatą techniczną. W przypadku stosowania systemów ociepleń, montaż zestawu jest dopuszczalny tylko w kompletnym zestawie. Ocieplenie przegród musi obejmować wszystkie elementy, wskazane w przeprowadzonej analizie energetycznej budynku.

Stolarka okienna i drzwiowa powinna być montowana z wy-

korzystaniem poniższych zasad „ciepłego montażu”, o ile istnieją możliwości techniczne, m.in. poprzez osadzenie okien i drzwi w warstwie ocieplenia, a także uszczelnienie z wykorzystaniem taśmy, folii paroszczelnej od strony wnętrza domu i paroprzepuszczalnej po stronie zewnętrznej.

B) Instalacja wewnętrzna ogrzewania i ciepłej wody użytkowej

Wymagania dla izolacji termicznej rurociągów i armatury są zgodne z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.).

C) Instalacja kotła gazowego kondensacyjnego

Kotły na paliwa ciekłe i gazowe oraz pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A, określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r., uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesie-

niu do etykiet efektywności energetycznej dla ogrzewaczy pomieszczeń, ogrzewaczy wielofunkcyjnych, zestawów zawierających ogrzewacz pomieszczeń, regulator temperatury i urządzenie słoneczne oraz zestawów zawierających ogrzewacz wielofunkcyjny, regulator temperatury i urządzenie słoneczne.

D) Instalacja węzła ciepłego

Węzeł ciepły musi posiadać nominalną sprawność wymiany energetycznej co najmniej 98%.

E) Instalacja kotła na paliwo stałe (węgiel lub biomasa)

Dopuszczalny rodzaj paliwa – węgiel, którego parametry są określone w instrukcji eksploatacji kotła, biomasa pochodzenia leśnego i rolniczego, tj. różne formy drewna niepełnowartościowego, różne formy słomy, traw i roślin energetycznych, niepełnowartościowe ziarno zbóż.

Kotły na paliwa stałe muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń minimum wymagania:

- a) klasy 5, określone w normie PN-EN 303-5:2012 „Kotły grzewcze – Część 5: Kotły grzewcze na paliwa stałe z ręcznym i automatycznym zasypem paliwa o mocy nominalnej do 500 kW – Terminologia, wymagania, badania i oznakowanie”

lub

- b) klasy efektywności energetycznej minimum A (kotły na biomasę), minimum B (kotły na paliwa kopalne), określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 27 kwietnia 2015 r., uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla kotłów na paliwo stałe i zestawów zawierających kocioł na paliwo

stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne

oraz

- c) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. poz. 1690), w szczególności w zakresie zakazu stosowania w konstrukcji kotłów rusztu awaryjnego.

F) Pompy ciepła

Pompy ciepła muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla ogrzewaczy pomieszczeń, ogrzewaczy wielofunkcyjnych, zestawów zawierających ogrzewacz pomieszczeń, regulator temperatury i urządzenie słoneczne oraz zestawów zawierających ogrzewacz wielofunkcyjny, regulator temperatury i urządzenie słoneczne.

G) Instalacja kolektorów słonecznych

Instalacja ma służyć do ogrzewania wody użytkowej albo do ogrzewania wody użytkowej i wspomagania zasilania w energię innych odbiorników ciepła (w tym wspomagania centralnego ogrzewania).

Kolektory słoneczne muszą posiadać:

- certyfikat zgodności z normą PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy – kolektory słoneczne – Część 1: Wymagania ogólne” wraz ze sprawozdaniem z badań kolektorów przeprowadzonym zgodnie z normą PN-EN 12975-2 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy - kolektory słoneczne - Część 2: Metody badań” lub PN-EN ISO 9806 „Energia

słoneczna - Słoneczne kolektory grzewcze - Metody badań”

lub

- europejski znak jakości „Solar Keymark”, nadane przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat, licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

H) Instalacja wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła

Układ wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła musi spełniać następujące wymagania:

- graniczna sprawność temperaturowa odzysku ciepła dla centrali wentylacyjnej $\geq 85\%$, osiągnięta przynajmniej w jednym z zakresów pomiarowych zgodnie z normą PN-EN 308 „Wymienniki ciepła - Procedury badawcze wyznaczania wydajności urządzeń do odzyskiwania ciepła w układzie powietrze-powietrze i powietrze-gazy spalinowe”;
- maksymalna wartość współczynnika nakładu energii elektrycznej $\leq 0,50 \text{ Wh/m}^3$,
- wyposażenie w układ automatyki sterującej umożliwiającej dostosowanie wydajności do aktualnych potrzeb.

I) Mikroinstalacje fotowoltaiczne

Moduły fotowoltaiczne muszą posiadać jeden z certyfikatów zgodności z normą:

- PN-EN 61215 „Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych - Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu”

lub

- PN-EN 61646 „Cienkowarstwowe naziemne moduły fotowoltaiczne (PV) - Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu”;

lub z normami równoważnymi, wydanymi przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

- Certyfikat zgodności inwertera z normą PN-EN 50438. W przypadku certyfikatu wystawionego w języku obcym należy załączyć tłumaczenie przysięgłe.
- Moduły fotowoltaiczne oraz inwertery muszą posiadać pisemną gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- System powinien posiadać odpowiednie zabezpieczenia przeciwprzepięciowe i odgromowe, o ile wynika to z projektu instalacji.

Wymagania dla branżowej dokumentacji projektowej

Dokumentacja projektowa musi być zgodna z ogólnymi przepisami Prawa budowlanego, a w szczególności z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, z uwzględnieniem zapisów programu priorytetowego. Dokumentacja projektowa może być wykonana przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności, o których jest mowa w art. 14 ust. 1 (architektoniczna, konstrukcyjno-budowlana, instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych) ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 1332 z późn. zm.).

W trosce o środowisko – 25 lat Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Walka ze smogiem, montaż kolektorów słonecznych, budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków – łącznie ponad 166 tysięcy zadań za ponad 41 miliardów złotych. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 11 września podsumowały 25 lat działalności na uroczystej gali w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego.

Konrad Czarnecki
Specjalista ds. Promocji i Komunikacji

Podczas konferencji prasowej, prowadzonej przez redaktora Tomasza Rożka, Minister Środowiska Henryk Kowalczyk życzył Wojewódzkim Funduszom powodzenia w realizacji ogólnopolskiego, rządowego Programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego niemal 4 miliony polskich domów przejdzie kompleksową termomodernizację wraz z wymianą źródła ciepła.

O ekologicznych i rzeczowych efektach działalności Funduszy mówił Przewodniczący Konwentu Prezesów WFOŚiGW – Ireneusz Stachowiak: - *Wybudowano i zmodernizowano ponad 3 tysiące komunalnych oczyszczalni ścieków, czyli większość z istnie-*

jących 3253 takich zakładów. Z pomocy finansowej Funduszy korzystają między innymi samorządy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe czy państwowe jednostki budżetowe.

Kazimierz Kujda – Prezes Zarządu NFOŚiGW – przedstawił efekty działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w odniesieniu do współpracy z WFOŚiGW.

W programie znalazło się także uroczyste otwarcie wystawy posterowej, na której Fundusze zaprezentowały najciekawsze zrealizowane projekty. WFOŚiGW w Szczecinie przedstawił na niej informacje

o działaniach na rzecz elektromobilności, w tym o 17 dofinansowanych samochodach elektrycznych dla samorządów i służb oraz 10 stacjach ładowania, dzięki którym do atmosfery rocznie nie trafia ponad 15 ton dwutlenku węgla.

Uroczystość 25-lecia WFOŚiGW to także debata z udziałem ekspertów na temat efektów działalności Funduszy w ciągu ćwierć wieku oraz wyróżnienie dla najbardziej aktywnych instytucji w realizacji działań ekologicznych, w tym między innymi Ministerstwa Środowiska, NFOŚiGW i Instytutu Ochrony Środowiska.

W ekologicznym miasteczku,

zlokalizowanym na placu przez Biblioteką, Wojewódzkie Fundusze między innymi z Gdańska, Opola i Poznania prezentowały najciekawsze projekty zrealizowane we współpracy z beneficjentami. WFOŚiGW w Szczecinie do współpracy przy 25-leciu Funduszy zaprosił Transgraniczny Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Zalesiu. Dzięki współpracy z TOEE, uczestnicy jubileuszu mogli wziąć udział w eksperymentach naukowych z wykorzystaniem ciekłego azotu oraz obejrzeć film o Układzie Słonecznym w Mobilnym Kinie Przyrodniczym, kupionym przy wsparciu szczecińskiego Funduszu.

Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska wraz z Ministrem Środowiska – Henrykiem Kowalczykiem oraz Przedstawicielami Zarządu NFOŚiGW.

Konferencja prasowa z udziałem Ministra Środowiska – Henryka Kowalczyka, Prezesa Zarządu NFOŚiGW – Kazimierza Kujdy oraz Ireneusza Stachowiaka – Przewodniczącego Konwentu Prezesów WFOŚiGW.

Otwarcie wystawy dokumentującej 25 lat działalności Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W Miasteczku Ekologicznym przed Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego Fundusze prezentowały najciekawsze projekty realizowane wspólnie z beneficjentami.

Można było wprawić w ruch małe samochody poruszane siłą, wygenerowaną na energorowerach...

...i wziąć udział w chemicznych eksperymentach na wspólnym stoisku szczecińskiego Funduszu i Transgranicznego Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Zalesiu.

Naturalnie, efektywnie

LAT 25

W TROSCE
O ŚRODOWISKO
WFOŚiGW

Patronat honorowy
Ministra Środowiska

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

BIALYSTOK

GDAŃSK

KATOWICE

KIELCE

KRAKÓW

ŁÓDŹ

LUBLIN

OLSZTYN

OPOLE

RZESZÓW

SZCZECIN

WROCŁAW

POZNAŃ

TORUŃ

WARSZAWA

ZIELONA GÓRA

Ponad 41 miliardów złotych na 166 tysięcy zadań, m.in. na walkę ze smogiem i niską emisją, instalację kolektorów słonecznych, budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków, to najkrótszy bilans 25-letniej działalności Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ekologiczne Fundusze wspierają zrównoważony rozwój gospodarczy i tworzenie "zielonych" miejsc pracy, a z efektów ekoinwestycji korzystają miliony Polaków. Oto kilka wybranych przykładów, jak "zielone" pieniądze z powołanych w 1993 r. WFOŚiGW zmieniły nasz kraj. Do powietrza trafiło blisko 10 milionów ton mniej gazu cieplarnianego - dwutlenku węgla. Wyprodukowana czysta energia z odnawialnych źródeł energii w ilości 900 tys. MWh/rok mogłaby zasilić 115 tys. domów jednorodzinnych przez rok. Wybudowane sieci wodno-kanalizacyjne o łącznej długości około 100 tys. kilometrów wystarczyłyby, aby opasać kulę ziemską dwa i pół razy. W Polsce trudno wskazać gminną instalację służącą ochronie środowiska, która nie uzyskała pomocy finansowej z Funduszy. Wybudowano i zmodernizowano ponad 3 tys. komunalnych oczyszczalni ścieków, czyli większość z istniejących 3.253 takich zakładów. Z pomocy finansowej Funduszy korzystają m.in. samorządy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe czy państwowe jednostki budżetowe.

W naszym kraju już od ćwierćwiecza działa unikalny w skali Europy i świata system finansowania ochrony środowiska, którego ważną częścią jest 16 Wojewódzkich Funduszy, współpracujących z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bankiem Ochrony Środowiska. Wojewódzkie Fundusze to niezależne instytucje, które mają zbliżone cele ustawowe, jak funkcjonujący na terenie całego kraju NFOŚiGW z tym, że ich działalność obejmuje głównie przedsięwzięcia na szczeblu regionalnym.

Bieżące wyzwania, które stoją przed naszym krajem, między innymi walka ze smogiem i niską emisją, są jednym z powodów zacieśniania współpracy NFOŚiGW, WFOŚiGW i BOŚ w skali kraju oraz realizacji wspólnych, ogólnopolskich projektów. Instytucje te będą wspólnie obsługiwały rządowy program "Czyste powietrze" o łącznym budżecie 103 miliardy złotych. Celem programu jest poprawa jakości powietrza zanieczyszczonego przez palenie śmieci i słabej jakości opału w domowych, często przestarzałych piecach. Z miliardów złotych wsparcia skorzysta zwykły Kowalski, który będzie mógł wymienić węglowy piec i zrobić gruntowną termomodernizację domu jednorodzinnego. Aktualne inne wyzwania, w których realizacji będą pomagały Wojewódzkie Fundusze, to m.in.: adaptacja do zmian klimatu, zrównoważony rozwój sektora energetycznego czy wspieranie rozwoju elektromobilności. WFOŚiGW są regionalnymi instytucjami finansującymi zadania zapisane m.in. w tak ważnych dla kraju dokumentach jak: Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” czy „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”.

Oferta Wojewódzkich Funduszy to niskoprocentowane pożyczki oraz dotacje. Bez takiego wsparcia przeprowadzenie tysięcy ekoinwestycji w całym kraju byłoby niemożliwe. Inwestycje proekologiczne wciąż rzadko przynoszą zyski inwestorowi, a więc są nieopłacalne. Skąd pochodzą pieniądze, którymi zarządzają Fundusze i wspierają poprawę stanu polskiego środowiska? To przede wszystkim wpływy z opłat i kar wnoszonych przez przedsiębiorstwa za korzystanie ze środowiska, m.in. za zanieczyszczanie powietrza czy składowanie odpadów. Innym źródłem przychodów Funduszy są spłaty niskoprocentowanych pożyczek udzielanych we wcześniejszych latach. Należy podkreślić, że każda złotówka z WFOŚiGW jest wydawana na ochronę środowiska co najmniej dwa razy. Jest tak dlatego, że jako osoby prawne Fundusze mogą udzielać pożyczek. Wypracowując zysk z odsetek pomnażają zarządzane przez siebie pieniądze, które przekazują na kolejne proekologiczne inwestycje.

Początki funkcjonowania Wojewódzkich Funduszy przypadły na trudny okres "sprzątnia" i naprawiania wieloletnich zaniedbań w ochronie środowiska po PRL. W latach 70-tych i 80-tych Polska była jednym z najbardziej zanieczyszczonych państw Europy. Niemal połowa miast w Polsce, w tym wszystkie największe ośrodki miejskie, w ogóle nie posiadała oczyszczalni ścieków.

Ważną datą w dziejach Funduszy jest rok 2004, w którym Polska weszła do Unii Europejskiej. Krajowe pieniądze z WFOŚiGW pozwoliły na lepsze wykorzystanie europejskich miliardów. Było to możliwe dzięki mechanizmowi "dźwigni finansowej". Fundusze udzielały beneficjentom pożyczek na przygotowanie dokumentacji, na płynność finansową czy wkład własny, bez którego nie było mowy o pozyskaniu unijnego wsparcia. Całkowita wartość zadań z m.in. programów PHARE, SAPARD, ISPA, ZPORR i Funduszu Spójności wspieranych przez Wojewódzkie Fundusze wyniosła ponad 31 miliardów złotych. Liczba zadań dofinansowanych z UE a obsługiwanych przez Wojewódzkie Fundusze to ponad 4,5 tys. WFOŚiGW obsługiwały największy w dziejach UE Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, nazywany "Nowym Planem Marschalla". Ponad 28 miliardów euro przeznaczono na 3,3 tys. inwestycji m.in. na ochronę środowiska i budowę oraz modernizację 275 oczyszczalni ścieków. Fundusze wspierając beneficjentów unijnej pomocy przyczyniły się także do wypełnienia zobowiązań naszego kraju w dostosowywaniu polskich norm i prawodawstwa do standardów UE. Przykładem jest m.in. dyrektywa dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych.

W TROSCE
O ŚRODOWISKO
WFOŚiGW

Wojewódzkie Fundusze OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

41 zainwestowały
miliardów
złotych

NA EKOINWESTYCJE W POLSCE

PODWAJAMY PIENIĄDZE

Każda złotówka z WFOŚiGW jest wydawana na ochronę środowiska co najmniej dwa razy. Jest tak dlatego, że jako osoby prawne Fundusze mogą udzielać pożyczek.

FAKTY I LICZBY

przykładowe efekty 25 lat
działania WFOŚiGW w skali kraju

ok. **41 miliardów złotych**
ŁĄCZNE WYDATKI
NA EKONWESTYCJE
I OCHRONĘ ŚRODOWISKA

ponad **166 tysięcy**
LICZBA DOFINANSOWANYCH
ZADAŃ

blisko **10 milionów ton**
OGRANICZENIE
EMISJI DWUTLENKU WĘGLA

ponad **31 miliardów złotych**
CAŁKOWITA WARTOŚĆ ZADAŃ
DOFINANSOWANYCH Z UE
OBSŁUGIWANYCH PRZEZ
WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE

ponad **190 tysięcy**
LICZBA ZAINSTALOWANYCH
KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH
I OGNIW FOTOWOLTAICZNYCH

ponad **0,5 tysiąca MW**
ZAINSTALOWANA MOC
W ODNAWIALNYCH
ŹRÓDŁACH ENERGII

ok. **100 tysięcy km**
DŁUGOŚĆ WYBUDOWANEJ SIECI
WODNO-KANALIZACYJNEJ
MOGĘBY OPASAĆ
KULĘ ZIEMSKĄ 2,5 RAZY

ok. **3 tysiące**
LICZBA WYBUDOWANYCH I ZMODERNIZOWANYCH
KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW,
CZYLI WIĘKSZOŚĆ Z ISTNIEJĄCYCH 3253
TAKICH ZAKŁADÓW W POLSCE.

Będą nowe samochody i łodzie ratownicze dla OSP w Zachodniopomorskiem

- Druhny i druhowie OSP, za Wasz trud i poświęcenie, za Waszą służbę chcę dzisiaj w imieniu rządu premiera Mateusza Morawieckiego z całego serca podziękować - powiedział minister Joachim Brudziński w Szczecinie. Szef MSWiA wziął udział w uroczystości podpisania umów na dofinansowanie dla OSP zakupu nowoczesnych wozów ratowniczo-gaśniczych i łodzi ratowniczych.

W ramach podpisanych umów do 15 zachodniopomorskich jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej trafią nowoczesne wozy ratowniczo-gaśnicze: 10 średnich oraz 2 ciężkie, a także 3 łodzie ratownicze. Szef MSWiA zaznaczył, że strażacy-ochotnicy są ważnym ogniwem Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Bardzo często jako pierwsi docierają na miejsce wypadków, pożarów oraz wszędzie tam, gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo mieszkańców. *- Poświęcenie i trud druhów OSP w oczach rządu premiera Mateusza Morawieckiego ma taką samą wartość, jak trud funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej. Dziś nie wolno środowiska strażaków dzielić - podkreślił minister Joachim Brudziński.*

Dziś nie wolno środowiska strażaków dzielić - podkreślił minister Joachim Brudziński.

Ogólnopolski Program Finansowania Służb Ratowniczych – rodzaj kupowanego sprzętu

10 średnich
wozów strażackich

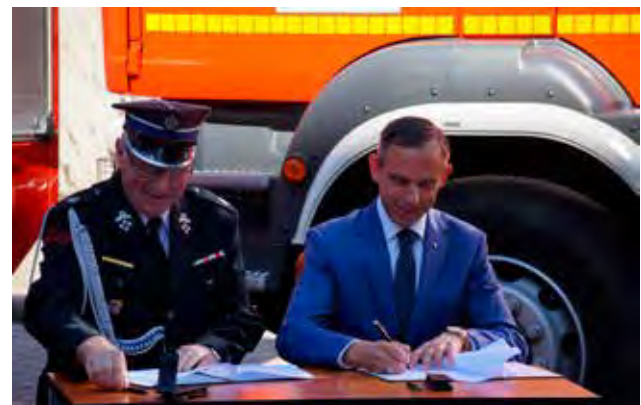
2 ciężkie
wozy strażackie

3 łodzie
ratownicze

Nowy sprzęt będzie kosztować prawie 10,3 mln zł. Środki na jego zakup pochodzą z Ogólnopolskiego Programu Finansowania Służb Ratowniczych. Z nowych wozów i łodzi ratowniczych będą korzystali strażacy-ochotnicy z jednostek w Stanominie (powiat białogardzki), Ustroniu Morskim (pow. kołobrzeski), Parsęku (pow. szczecinecki), Redle (pow. goleniowski), Żukowie (pow. sławieński), Zamęcinie (pow. choszczeński), Starych Łysogórkach (pow. gryfiński), Starym Jarosławiu (pow. sławieński), Wysokiej Kamieńskiej (pow. kamieński), Dolicach (pow. stargardzki), Kierzkowie (pow. myśliborski), Rudkach (pow. wałecki), Bielkowie (pow. starogardzki), Kluczewie (pow. drawski), Osinowie Dolnym (pow. gryfiński).

Nie byłoby tego sprzętu, gdyby nie zaangażowanie kilku podmiotów. W ramach Ogólnopolskiego Programu Finansowania Służb Ratowniczych nowy sprzęt będzie sfinansowany ze środków: NFOŚiGW, samorządu terytorialnego, WFOŚiGW w Szczecinie, Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, MSWiA, środków własnych OSP, pieniędzy województwa i powiatu. - *Dzisiejsza uroczystość podpisania umów na dofinansowanie dla Ochotniczych Straży Pożarnych, to dla mnie powód do olbrzymiej radości i satysfakcji – powiedział szef MSWiA. Jednocześnie zaznaczył, że sprzęt trafi do małych gmin i powiatów, bo każdy Polak niezależnie od tego gdzie mieszka, ma takie samo prawo do poczucia bezpieczeństwa, a druhny i druhowie OSP to bezpieczeństwo zapewniają.*

MSWiA także dba o wyposażenie indywidualne strażaków-ochotników i sprzęt przeznaczony do akcji ratowniczych. W 2018 r. jednostki OSP otrzymają blisko 137,5 mln zł w ramach dotacji. Jest to o 13,5 mln zł więcej niż w ubiegłym roku. Od 2015 r. nastąpił wzrost środków finansowych przeznaczonych przez MSWiA dla jednostek OSP o ponad 30 proc. OSP po raz pierwszy są również objęte Programem Modernizacji Służb Mundurowych. Strażacy-ochotnicy w ciągu czterech lat otrzymają z programu ponad 501 mln zł.

Podpisanie umowy między WFOŚiGW w Szczecinie a OSP Ustronie Morskie na zakup wozu ratowniczo-gaśniczego.

WFOŚiGW w Szczecinie już od ponad 10 lat wspiera w skutecznych działaniach PSP i OSP. Łączna pomoc finansowa udzielona jednostkom PSP i OSP w latach 2008-2018 to niemal 25 mln zł. Dotychczas do OSP w województwie zachodniopomorskim trafiło łącznie ponad 150 samochodów ratowniczo-gaśniczych, z czego 85 proc. to pojazdy nowe, a oprócz tego 3 łodzie ratownicze i niemal 1,3 tys. kompletów sprzętu specjalistycznego i ochrony osobistej strażaków. Państwowa Straż Pożarna dzięki dofinansowaniu Funduszu otrzymała 23 nowe samochody ratowniczo-gaśnicze, 2 specjalistyczne podnośniki, 4 łodzie ratownicze i ponad 110 kompletów sprzętu ratowniczego.

WFOŚIGW W SZCZECINIE WSPIERA ELEKTROMOBILNOŚĆ

17

LICZBA DOFINANSOWANYCH
POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

9

LICZBA DOFINANSOWANYCH
STACJI ŁADOWANIA

PONAD 2,6 MLN ZŁ - WARTOŚĆ DOFINANSOWANYCH POJAZDÓW I STACJI ŁADOWANIA
PRAWIE 1,5 MLN ZŁ - WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU

Elektromobilność z dofinansowaniem

Kierowcy aut elektrycznych i hybrydowych mogą korzystać z kolejnych stacji ładowania dofinansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, który - spójnie z działaniami Rządu - wspiera działania dotyczące elektromobilności. Do tej pory Fundusz dofinansował zakup 17 samochodów elektrycznych i 9 stacji ładowania o łącznej wartości prawie 2,5 miliona złotych i wsparciu ze środków Funduszu w wysokości niemal 1,4 miliona złotych.

Dofinansowane przez WFOŚiGW nowe stacje są zlokalizowane przy ulicy Kazimierza Przerwy-Tetmajera (w sąsiedztwie siedziby WFOŚiGW w Szczecinie), przy ulicy Felczaka (Urząd Miasta) oraz przy ulicy Klonowica (Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego). Oprócz tego Fundusz wsparł finansowo zakup stacji ładowania przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie (stacja przy ul. Golsza), Komendę Wojewódzką Policji, Uzdrawisko Świnoujście oraz Gminę Miasto Świnoujście. Co ważne – korzystanie z nowych stacji jest bezpłatne, a zastosowana technologia pozwala na naładowanie baterii do 80% w ciągu pół godziny.

Przy wsparciu Funduszu kolejne samorządy i służby poszerzają swoją flotę o ekologiczne pojazdy. Elektryczne auta trafiły do jednostek Gminy Miasto Szczecin (Miasto Szczecin: 4 auta Nissan Leaf i 4 Nissan e-nV200, Zakład Wodociągów i Kanalizacji – 2 auta Volkswagen e-Golf), Komendy Wojewódzkiej Policji, Uzdrawiska Świnoujście, Gminy Miasto Stargard oraz spółki Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja (Nissan e-nV200). Pozwalają na ekologiczną realizację szeregu zadań: od policyjnych patroli, przez transport pacjentów i mieszkańców DPSów, po odczyty wodomierzy radiowych przez pracowników spółek wodociągowych. Dzięki zakupowi aut została ograniczona emisja dwutlenku węgla do atmosfery o 15 ton rocznie.

Do Funduszu wpłynęły wnioski o dofinansowanie kolejnych 2 aut elektrycznych i 2 stacji ładowania. Łącznie z nimi, liczba dofinansowanych samochodów wyniesie 19, a stacji ładowania – 12.

Fundusz wprowadza umorzenie przy zakupie aut elektrycznych przez osoby fizyczne

Z atrakcyjnego wsparcia na zakup samochodów, skuterów i rowerów elektrycznych mogą skorzystać wszyscy mieszkańcy naszego regionu. Taką możliwość daje Program pożyczek dla osób fizycznych, którego kolejny nabór rozpocznie się w połowie października. Mieszkańcy – na zakup pojazdów elektrycznych – mogą pozyskać do 150 tysięcy złotych w formie pożyczki z umorzeniem. W przypadku zakupu nowego auta wyniesie ono 10%. Jeśli oprócz zakupu nowego samochodu, kasacji jest poddawane stare auto, wysokość umorzenia wyniesie 20%. To nowość i duże udogodnienie dla beneficjentów, gdyż wcześniej finansowanie aut elektrycznych odbywało się bez możliwości umorzenia.

WFOŚiGW w Szczecinie, wspierając działania Rządu w zakresie promocji elektromobilności, dąży do ograniczenia emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów, a w konsekwencji – do rozwiązywania problemu smogu.

Tesla podczas ładowania na stacji w sąsiedztwie WFOŚiGW w Szczecinie.

Dzięki wsparciu WFOŚiGW w Szczecinie pracownicy Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego mogą korzystać z samochodów Nissan Leaf.

Kupione dzięki wsparciu Funduszu samochody Volkswagen e-Golf zasilają flotę Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie.

Nowości w Programie Pożyczek dla Osób Fizycznych

W połowie października rozpocznie się nowy nabór wniosków w ramach popularnego wśród beneficjentów WFOŚiGW w Szczecinie Programu Pożyczek dla Osób Fizycznych na inwestycje z zakresu ochrony powietrza, wód i gleby. Fundusz – na wsparcie kolejnych proekologicznych działań – przeznaczy 10 milionów złotych. Nowości dla beneficjentów jest między innymi możliwość ubiegania się o umorzenie do 20% w przypadku zakupu pojazdów elektrycznych.

W połowie października rozpocznie się nowy nabór wniosków w ramach popularnego wśród beneficjentów WFOŚiGW w Szczecinie Programu Pożyczek dla Osób Fizycznych na inwestycje z zakresu ochrony powietrza, wód i gleby. Fundusz – na wsparcie kolejnych proekologicznych działań – przeznaczy 10 milionów złotych. Nowością dla beneficjentów jest między innymi możliwość ubiegania się o umorzenie do 20% w przypadku zakupu pojazdów elektrycznych.

Podstawowym warunkiem ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Pożyczek 2018/2019 jest brak możliwości uczestnictwa w Programie „Czyste Powietrze”.

Linie pożyczkowe – ochrona powietrza

A1

Ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów oraz zwiększenie efektywności energetycznej poprzez budowę, przebudowę i modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do produkcji ciepła lub/i chłodu, z wyłączeniem zadań, które kwalifikują się do finansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

A2

Ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów oraz zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do produkcji elektryczności z wyłączeniem zadań, które kwalifikują się do finansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

A3

Ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów poprzez zakup pojazdów o napędzie elektrycznym (kwota dofinansowania do 150 000 zł brutto).

A4

Ograniczenie negatywnego oddziaływania na stan powietrza i zdrowie mieszkańców azbestowych pokryć dachowych i innych materiałów wykonanych z azbestu poprzez ich utylizację.

A5

Ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych poprzez kompleksowe działania termomodernizacyjne z wyłączeniem zadań, które kwalifikują się do finansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Linie pożyczkowe – ochrona wód i gleby

B1

Zadania inwestycyjne polegające na: ograniczeniu wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleby, oraz ochronie zdrowia mieszkańców poprzez budowę, przebudowę i modernizację indywidualnych przyłączy kanalizacyjnych.

B2

Zadania inwestycyjne polegające na zatrzymaniu i magazynowaniu wody deszczowej.

W ramach linii pożyczkowej B2 można pozyskać środki na projekt, zakup i montaż zbiornika na wody deszczowe.

Pożyczkobiorcy, czyli kto może skorzystać ze wsparcia

Umowę pożyczki z WFOŚiGW w Szczecinie mogą zawrzeć osoby fizyczne, które posiadają prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym, budynkiem mieszkalnym w budowie albo lokalem mieszkalnym w budynku wielorodzinnym. Z dofinansowania mogą skorzystać również najemcy mieszkań komunalnych zlokalizowanych na terenie Województwa Zachodniopomorskiego. Przez dysponowanie budynkiem należy rozumieć prawo własności (w tym współwłasność), użytkowane wieczyste oraz spółdzielcze własnościowe prawo do domu jednorodzinnego lub w zabudowie szeregowej, lub bliźniaczej. W przypadku linii pożyczkowej A3 dotyczącej zakupu pojazdów elektrycznych do zaciągnięcia pożyczki uprawnieni są mieszkańcy województwa zameldowani na stałe na terenie naszego regionu. W ramach linii pożyczkowej A4 – na demontaż, utylizację wyrobów azbestowych oraz zakup i montaż nowych pokryć dachowych – z dofinansowania mogą skorzystać osoby, które posiadają prawo własności nieruchomości zlokalizowanej na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

Warunki dofinansowania

Beneficjenci mogą w ramach Programu Pożyczek otrzymać dofinansowanie w wysokości do 100% kosztów przedsięwzięcia. Pożyczkę z atrakcyjnym oprocentowaniem 2% w skali roku można zawrzeć nawet na 15 lat, a w przypadku zakupu elektrycznych samochodów, skuterów i rowerów – maksymalnie do 10 lat. Fundusz rezygnuje z prowizji 1% przy udzielaniu pożyczek.

Skorzystaj z atrakcyjnego umorzenia!

Pożyczkobiorca, który terminowo spłaca raty, zakończył realizację zadania w terminie i osiągnął zgodny z umową efekt ekologiczny może ubiegać się o częściowe umorzenie pożyczonej kwoty. W przypadku linii pożyczkowych A1, A4, A5, B1 oraz B2 po spłacie 70% pożyczonej kwoty można starać się o umorzenie pozostałych 30%. Dla linii A2, dotyczącej montażu instalacji OZE, umorzenie do 20% można uzyskać po spłacie 80% pożyczki. Nowością jest umorzenie dla linii pożyczkowej A3 – zakup pojazdów elektrycznych, wprowadzoną decyzją Rady Nadzorczej Funduszu 30 sierpnia 2018 roku. Osoby, które zdecydują się na zakup nowego auta – po terminowej spłacie 90% pożyczki uzyskają umorzenie w wysokości 10%. Jeśli oprócz zakupu nowego auta stary samochód z silnikiem spalinowym jest oddawany do kasacji – wysokość umorzenia może wynieść do 20% wartości udzielonej pożyczki.

Gdzie złożyć wniosek?

Zachodniopomorscy beneficjenci wniosek o wsparcie w ramach Programu Pożyczek będą mogli złożyć w biurach w Szczecinie, Koszalinie i Szczecinku. Podobnie jak w przypadku poprzednich naborów - spotkanie w biurze Funduszu będzie można umówić za pośrednictwem internetowego systemu rezerwacji wizyt. Zachęcamy do aplikowania o środki Funduszu – łącznie 10 milionów złotych – dzięki którym poprawi się jakość środowiska w naszym regionie.

Biuro Szczecin

ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin
tel. +48 91 486 15 56; 58
fax +48 91 486 15 57
sekretariat@wfos.szczecin.pl

Biuro Koszalin

ul. Kościuszki 33, 75-415 Koszalin
tel. +48 94 346 43 66
fax +48 94 346 13 90
biuro.koszalin@wfos.szczecin.pl

Punkt Obsługi Osób Fizycznych

Plac Wolności 8, 78-400 Szczecinek
tel. +48 94 375 04 80-82,
fax +48 94 375 04 84
prosument.szczecinek@wfos.szczecin.pl

Ochrona zagrożonych gatunków fauny oraz siedlisk priorytetowych w Wolińskim Parku Narodowym

Polskie
Parki
Narodowe

Woliński
Park Narodowy

Woliński Park Narodowy jest jedynym polskim parkiem narodowym położonym całkowicie na wyspach i pierwszym chroniącym ekosystemy wód morskich. Obszar WPN jest bardzo zróżnicowany przyrodniczo. Obejmuje swoimi granicami obszar blisko 11 tysięcy hektarów, na który składają się ekosystemy wodne: wody Zatoki Pomorskiej, Wstecznej Deltę Świny, Zalewu Szczecińskiego i jezior śródlądowych, ekosystemy leśne: od borów sosnowych po lasy bagienne oraz ekosystemy nieleśne: od kserotermicznych muraw po bagienne szuwały oczeretowe.

Alicja Łeppek, Tomasz Bajor, Marek Dylawerski
Woliński Park Narodowy

Z mocy ustawy o ochronie przyrody WPN realizuje działania na rzecz zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, sie-

finasowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Działania projektowe ukierunkowane są między innymi na ochronę szczególnie zagrożonych biotopów i gatunków z nimi związanych oraz wybranych siedlisk przyrodniczych i obejmują realizację czterech zadań:

Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe zajmują stanowiska o skrajnie zmieniającej się w ciągu roku wilgotności gruntu od stanów całkowitego zalania po przesuszenie. Fot. T. Bajor.

dlisk roślin, zwierząt i grzybów. We wszystkich ekosystemach są realizowane zróżnicowane zabiegi ochronne. Szczególne znaczenie dla przyrody Parku mają zabiegi ochronne realizowane w ekosystemach nieleśnych, corocznie na powierzchni blisko 700 hektarów.

W ramach rozszerzenia zakresu wykonywanych zabiegów ochronnych WPN opracował projekt pt. „Ochrona zagrożonych gatunków fauny oraz siedlisk priorytetowych w Wolińskim Parku Narodowym”. Projekt ten został złożony o do-

latem na skutek parowania z gruntu i poprzez roślinność oraz mniejszych dostaw wody atmosferycznej, poziom wody gruntowej opada. W warunkach Wolińskiego Parku Narodowego dodatkowym czynnikiem regulującym gospodarkę wodną na tym siedlisku są intruzje wód morskich tzw. „cofki” (spiętrzanie wody w rejonach przybrzeżnych Bałtyku na skutek jej wypchania przez wiatry z kierunków północnych – zjawiska te występują nawet w okresach letnich). „Cofki” istotnie ograniczają możliwości realizacji zabiegów ochrony czynnej. Zamierzenia projektowe obejmują wykonanie 6 platform umożliwiających wjazd na łąki trudnych warunkach atmosferycznych, co umożliwi systematyczną realizację zabiegów ochrony czynnej, wywozu biomasy oraz wpłynięcie na uzyskanie i utrzymanie właściwego stanu priorytetowego siedliska 6410.

2) Wykonanie zabiegów ochrony czynnej płazów poprzez poprawę stanu ich biotopów i stabilizację poziomu wody w godowiskach. Płazy są grupą zwierząt szczególnie narażoną na antropogeniczne

zmiany w środowisku zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej. Zagrożenie to wynika z wielu powodów, z których do najważniejszych należą: utrata miejsc rozrodu, wynikająca z czynników naturalnych (sukcesja roślinności groźna głównie dla niewielkich zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych) oraz antropogenicznych (regulacja rzek, powodująca niszczenie stref zalewowych, wadliwie prowadzone melioracje wodne, zaśmiecanie i zasypywanie oczek wodnych, stawów i małych cieków, zanieczyszczenie chemiczne wód). Zamierzenia projektowe obejmują dwa stanowiska i przewidują zatrzymanie opadowej wody wiosennej w obniżeniach terenu poprzez wykonanie przetamowań w postaci wałów ziemno-drewnianych. Pozwoli to na zatrzymanie większej ilości wody w naturalnych zagłębieniach terenu i znacznie ograniczy jej odpływ. Zakłada się, że zbiorniki z ustabilizowanym poziomem wody staną się miejscem bezpiecznego bytowania w okresie godowym następujących gatunków objętych ustawową ochroną prawną i wymienionych w czerwonych listach

zwierząt: traszka zwyczajna (*Lissotriton vulgaris*), traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*) i żaba moczarowa (*Rana arvalis*).

- 3) Wykonanie zabiegów ochrony czynnej biotopów gniewosza plamistego *Coronella austriaca* (1283), poprzez poprawę jakości jego biotopów. Ochrona taksonu wymaga jest przede wszystkim ze względu na jego zagrożenia związane z zanikiem odpowiednich biotopów w tym schronień i miejsc zimowania. Gatunek ten nielicznie występuje na terenie Polski. Umieszczony jest w załączniku IV dyrektywy siedliskowej, załączniku II konwencji berneńskiej, w prawie krajowym objęty ścisłą ochroną gatunkową wymagającą ochrony czynnej oraz ustanowienia strefy ochronnej. Występowanie gniewosza stwierdzono na obszarze WPN w kilku miejscach w jego południowej części. Pokarm gniewosza stanowią przede wszystkim gady, głównie jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* i padalce zwyczajne *Anguis fragilis* oraz drobne ssaki i bezkręgowce. W celu ochrony tego gatunku projekt przewiduje podjęcie

działań zmierzających do polepszenia warunków przebywania taksonu oraz stworzeniu miejsc bytowania dla pokarmu gniewosza, jakim są jaszczurki. Rezultatem będzie powstanie 12 kryjówek zbudowanych z gałęzi i kamieni polnych w lokalizacjach o korzystnych uwarunkowaniach środowiskowych.

- 4) Wykonanie zabiegów ochrony czynnej nietoperzy (*Chiroptera*) poprzez wykorzystanie i adaptację byłej infrastruktury wojskowej – bunkrów. Największym zagrożeniem dla nietoperzy jest stopniowe zmniejszanie się liczby i dostępności schronień dziennych i miejsc zimowania. W nowym „szczelnym” budownictwie niewiele jest otworów, przez które nietoperz mógłby dostać się do wnętrza budynku – strychy, szczeliny w murach czy piwnice, stąd tylko nieliczne gatunki (np. karliki) z powodzeniem wykorzystują niektóre budynki wznoszone w ostatnich latach, inne zaś drastycznie zmniejszają swoją liczebność. W lasach brakuje starych, dziuplastych drzew, będących naturalnym miejscem rozrodu i hibernacji dla leśnych gatunków nietoperzy. Na etapie realizacji za-

Zabiegi ochrony czynnej w postaci wypasu realizowane są w WPN na powierzchni 440 ha. Fot. A. Łepek.

kania planuje się wykorzystać i przysposobić na hibernakula trzy obiekty byłej infrastruktury wojskowej (bunkry). Osiągnięciem to poprzez uporządkowanie ich wnętrza, odpowiednie zabezpieczenie wejść oraz wykonanie prac mających na celu unormowanie warunków powietrznych (likwidacja „przeciągów”) i wilgotnościowych.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano w roku 2019, jednak już dziś WPN przewiduje kontynuację współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w zakresie dofinansowania zadań ochrony czynnej gatunków i siedlisk. Planuje się, że obszarem współpracy będzie między innymi objęcie ochroną czynną pajęcznicy liliowatej (*Anthericum liliago*), gatunku objętego ścisłą ochroną, narażonego na wyginięcie (VU). Na obszarze Wolińskiego PN takson ten występuje na dwóch stanowiskach. Pajęcznica liliowata jest gatunkiem śródziemnomorskim, którego zwarty zasięg obejmuje południową i środkową Europę, dochodząc na północy po Danię i Szwecję. W Polsce ma wyspowe stanowiska w zachodniej części kraju. Osiąga u nas wschodni

kres występowania. Jest jedną z najcenniejszych roślin Wolińskiego Parku Narodowego, a zarazem całej wyspy Wolin, oraz rzadkością w skali Pomorza i Polski. W Parku zaliczona została do roślin bezpośrednio zagrożonych wyginięciem. Plan przewiduje jej hodowlę ex-situ w celu utrzymania i wzmocnienia jej aktualnych stanowisk i wsiedlenia na stanowiska zastępcze. Kolejnym zamierzeniem projektowym będą działania ukierunkowane na okresową ochronę płazów poprzez zabezpieczenie tras migracji na godowiska i zimowiska. Zadaniem będzie obejmowało wykonanie okresowych przenośnych barier ochronnych po obu stronach drogi nr 102 na wysokości jeziora Gardno.

Realizacja zadań z zakresu czynnej ochrony przyrody wymaga dużych nakładów finansowych. Podmioty zaangażowane w ich realizację osiągają te cele między innymi poprzez wsparcie finansowe uzyskane z funduszy zewnętrznych. WFOŚiGW w Szczecinie jest właśnie tą instytucją, dzięki wsparciu której możliwe są działania, których efektem będzie wielopłaszczyznowa i efektywna poprawa lub stabilizacja wybranych, szczególnie cennych składników przyrody.

Bunkry po odpowiednim dostosowaniu stanowią będą miejsca schronień dziennych i miejsc zimowania nietoperzy. Fot. T. Bajor.

Woliński Park Narodowy

ul. Niepodległości 3a
72-500 Międzyzdroje
tel. + 48 91 328 07 27
+ 48 91 91 328 07 37
fax + 48 91 328 03 57
sekretariat@wolinpn.pl

Rozwój cywilizacji nie mógłby się dokonać bez poznania i ujarznienia energii i jej źródeł. Od czasu, gdy nasi przodkowie odkryli i nauczyli się kontrolować siłę ognia, rozwija się nasz świat. Jeszcze wczoraj ludzkość nieśmiało odkrywała, że wiatr może napędzać młyny i łodzie, dziś potrafimy budować napędy, które wysyłają statki kosmiczne poza Układ Słoneczny. Ale czy zrozumieliśmy naturę samej energii i czy naprawdę skutecznie, a także bezpiecznie, ją wykorzystujemy? Na te i inne ważne pytania próbują znaleźć odpowiedzi autorzy cyklu telewizyjnego „Podmuchał energii”.

Joanna Tryniszewska
Joanna Klimowska-Kronic
Fundacja 8 Kobiet

Projekt „Podmuchał energii” to cykl programów edukacyjnych dotyczących ekologicznego korzystania ze źródeł energii. Realizowany jest przez Fundację 8 Kobiet, przy współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. „Podmuchał energii” miał już dwie pełne edycje - w 2015 roku 6 odcinków mogli obejrzeć widzowie TVP 1, w 2017 roku – widzowie TVP 1 i TVP Polonia. Obecnie realizowany jest trzeci sezon tego cyklu - 10 nowych odcinków wyemituje TVP 1 jesienią bieżącego roku.

Najnowsze odcinki „Podmuchał energii” będzie można obejrzeć już jesienią.

Projekt „Podmuchał energii” poprzedziła realizacja pilota tego cyklu. Wówczas po raz pierwszy udało się umieścić tematykę odnawialnych źródeł energii na antenie ogólnopolskiej. Co więcej, emisja ta przyniosła programowi międzynarodowy sukces - nagrodę Srebrnego Delfina na festiwalu Cannes Corporate Media & TV Awards w 2012 roku, co dodatkowo zwiększyło zainteresowanie tematyką OZE. Kolejne lata przyniosły projektowi kolejne nagrody: w listopadzie 2016 roku „Podmuchał energii” otrzymał prestiżową drugą nagrodę w konkursie „Dziennikarze dla klimatu” organizowanym wspólnie przez Ambasadę Republiki Federalnej Niemiec, Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) i Klub Publicystów Ochrony Środowiska EKOS oraz honorowe wyróżnienie Stowarzyszenia Dziennikar-

zy Polskich, rok później – jury konkursu „Dziennikarze dla klimatu” przyznało mu nagrodę główną.

Nie byłoby tych prestiżowych nagród i wyróżnień, gdyby nie każdorazowe wsparcie WFOŚiGW w Szczecinie. To właśnie dzięki uzyskiwanym tu dotacjom udało się już wyprodukować 24 odcinki „Podmuchał energii”. Ich autorzy nieustraszenie propagują korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wskazując zalety i niezaprzeczalne korzyści z tego płynące, zarówno dla nas samych, jak i dla środowiska, w którym żyjemy. Promują więc energię wiatru, wody i słońca, ideę elektromobilności, pokazują, jak skutecznie odzyskiwać energię z odpadów i ścieków, jakimi sposobami walczyć ze smogiem, zastanawiają się w końcu, jaka będzie przyszłość energii odnawialnej i zawodowej energetyki. W dynamicznej i atrakcyjnej dla widza formie pokazują nie tylko nowoczesne instalacje z Polski i zagranicy, ale koncentrują się też na lokalnych inwestycjach, promując także szczecińskie ośrodki naukowe i przedsiębiorstwa.

Bardzo dobra oglądalność cyklu, zbudowanie licznej i wiernej grupy widzów to efekt nie tylko interesującej tematyki i nowoczesnych technik telewizyjnych, ale także prowadzącego Radka Brzózki, który w przystępny, ale i merytoryczny sposób prowadzi narrację programu.

W najnowszym, trzecim sezonie cyklu „Podmuchał energii”, pokazane zostaną zarówno odnawialne technologie produkcji prądu i ciepła, jak i sposoby oszczędzania energii.

A oto krótki zarys najnowszych programów zrealizowanych, po raz pierwszy, dzięki 100%-owej dotacji WFOŚiGW w Szczecinie:

Odcinek 1 - Co jest groźniejsze – smok czy smog?

Trudno dziś znaleźć ważniejszy temat, który związany jest z przyszłością energetyczną Polski. Narazając więc odrobinę własne zdrowie autorzy wraz z Radkiem Brzózka sprawdzą

czym palimy w naszych piecach i dlaczego jest to tak groźne dla życia. Widzowie dowiedzą się, jakich „sprzymierzeńców” ma smog i czy są to tylko stare, wyeksploatowane piece. Za pomocą specjalistycznych urządzeń autorzy zbadają, ile niebezpiecznych spalin produkują nasze auta, porównają transport indywidualny ze zbiorowym.

Kadr z pierwszego odcinka: „Co jest groźniejsze – smok czy smog?”

Odcinek 2 - Niska emisja = smog

W tym odcinku autorzy udowodnią, że lekarstwem na smog jest zmiana sposobu zasilania naszych domów - stosowanie bez- lub niskoemisyjnych urządzeń grzewczych: nowoczesnych pomp ciepła, wysokosprawnych kotłów gazowych kondensacyjnych, nowoczesnych kotłów biomasowych, spełniających normy emisji spalin, korzystanie ze scentralizowanej sieci grzewczej oraz samochodów elektrycznych. Sprawdzą też, w jakich kierunkach idzie rozwój zawodowej energetyki i jak dba ona o to, aby do atmosfery przedostawało się jak najmniej zanieczyszczeń.

Kadr z pierwszego odcinka: „Co jest groźniejsze – smok czy smog?”

Odcinek 3 - Ciepło ziemi dla życia

Przemysłowe zastosowania geotermii są w Polsce znane od dawna. Ciepło ziemi wykorzystujemy przede wszystkim do ekologicznego ogrzewania naszych domów i wody użytkowej. Są jednak inne, nietypowe, acz bardzo przyszłościowe, zastosowania, takie, jak: uprawa roślin i owoców w szklarniach ogrzewanych geotermią czy hodowla łososia o najwyższych jakościowo walorach. W tym odcinku autorzy sprawdzą jakie jeszcze zalety kryją wody geotermalne. Pokażą też, jak doświadczenia gorącej wyspy, Islandii, można wykorzystać w naszych warunkach.

Odcinek 4 - Na podwójnym prądzie

Już nie tylko samochody, skutery czy autobusy - pojazdy elektryczne stają się codziennością na naszych drogach, a także ścieżkach rowerowych. Ale autorzy pokażą, że zastosowania elektromobilności są jeszcze szersze - to rynek ładowarek, wykorzystanie paneli fotowoltaicznych do zasilania pojazdów, przydomowe stacje ładowania, nowoczesne akumulatory.

Odwiedzą również szczeciński WFOŚiGW, który jest znakomitym przykładem wspierania rozwoju nowych technologii samochodowych, w tym elektromobilności.

Odcinek - Ścieki i śmieci pełne dobrej energii

W tym odcinku autorzy sprawdzą, ile energii jest w jednej kropliczce ścieków komunalnych, a także jak skutecznie wykorzystać do produkcji ciepła i energii elektrycznej różnego rodzaju odpady cywilizacji. Odwiedzą nowoczesne zakłady utylizacji odpadów, a także stare wysypiska śmieci, gdzie pracują instalacje wykorzystujące gaz wysypiskowy. Pokażą, jak świetnym przykładem energetycznego zagospodarowania ścieków jest szczecińska oczyszczalnia Pomorzany i to właśnie na jej przykładzie objaśnią cykl zagospodarowania odpadów płynnych.

Odcinek 6 - Za wysokim kominem

W poszukiwaniu sposobów ochrony środowiska autorzy przyjrzą się nie tylko, jak rozwija się rozproszona energetyka oparta na źródłach odnawialnych, ale też współczesnej zawodowej energetyce. Nowoczesne zakłady są już bowiem tak projektowane, aby zapewnić stabilne dostawy energii chroniąc jednocześnie środowisko. Widzowie dowiedzą się więc, jakie filtry stosowane są na kominach, jak chroni się zasoby wodne i gdzie utylizuje odpady.

Odcinek 7 - Nasz energetyczny Bałtyk

Energia Polski to nie tylko elektrownie, kopalnie węgla kamiennego, farmy wiatrowe, elektrownie wodne czy solarne. Polska Wyłączna Strefa Ekonomiczna Bałtyku to także doskonały obszar do wykorzystania „energii Polski” - dzięki podwodnym złożom ropy i gazu ziemnego, gigantycznym farmom wiatrowym, wysokoenergetycznym algom czy energii fal. Wspólnie z prowadzącym autorzy zanurzą się więc w naszym morzu i przedstawią jego zasoby energetyczne.

Odcinek 8 - Bez zielonej energii nie ma gospodarki

Mimo, że zawodowa energetyka oparta na źródłach kopalnych jest w Polsce kluczowa, to dodatkowy motor napędowy gospodarki, zbudowany na tak solidnym filarze, jak produkcja energii OZE, jest racjonalny, bezpieczny i skuteczny. Zachodniopomorskie jest szczególnie dobrym przykładem, bo działa tu wiele zakładów pracujących dla branży OZE, wspierając rozwój regionu. W tym odcinku autorzy pokażą zależności między rozwojem rozproszonej energetyki a gospodarką.

Odcinek 9 - Oswajamy CO2

Redukcja emisji gazów cieplarnianych jest jednym z głównych zadań współczesnej energetyki. Autorzy sprawdzą cechy gazów cieplarnianych, sposoby ich redukcji i utylizacji. Wspólnie z naukowcami zastanowią się także, jak w przyszłości będziemy bezpiecznie gospodarować CO2.

Odcinek 10 - Od atomu do kosmosu

W tym odcinku autorzy zabiorą widzów do „wehikułu czasu” i sprawdzą, jaka będzie energetyka za 5-10-50 lat. Odwiedzą Instytut Maxa Plancka w Greifswaldzie, gdzie pracuje reaktor fuzji termojądrowej, poszukają zasobów litu, który określany jest jako srebrne paliwo przyszłości, a także nowych źródeł energii odnawialnej.

Ekologia, sport i nowoczesne rolnictwo. W Barzkowicach zakończyły się XXXI Targi Rolne Agro Pomerania

Wśród kilkuset wystawców nie mogło zabraknąć Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, który – podobnie jak w poprzednich latach – był Partnerem Ekologicznym Targów.

W namiocie WFOŚiGW w Szczecinie można było uzyskać informacje na temat oferty Funduszu.

Fundusz zaprosił uczestników Targów do Ekostrefy, czyli miejsca edukacji ekologicznej dedykowanej dla całych rodzin. W charakterystycznym namiocie WFOŚiGW w Szczecinie przez trzy targowe dni można było uzyskać informacje na temat oferty Funduszu, w tym ogólnopolskiego, rządowego Programu Czyste Powietrze, dzięki któremu niemal 4 miliony polskich domów zostanie objętych kompleksową termomodernizacją. Fachowych porad dotyczących między innymi finansowania wymiany źródeł ciepła udzielali Doradcy Energetyczni Funduszu. W środku można było także wziąć udział w konkursach i zabawach dotyczących ekologii i ochrony środowiska. Oprócz Funduszu – stoiska w Ekostrefie przygotowały także Lasy Państwowe, Komenda Wojewódzka Policji oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Tradycyjnie – nie zabrakło Biegów z Ekologią, czyli zawodów sportowych, w których wzięło udział ponad 200 uczniów ze szkół podstawowych i liceów między innymi ze Stargardu, Płotów i Mieszkowic. Do najlepszych trafiły puchary, medale i nagrody ufundowane przez WFOŚiGW w Szczecinie.

Ważnym elementem tegorocznych Targów była akcja „100 tysięcy drzew na 100 lecie Odzyskania Niepodległości Polski 1918-2018” zorganizowana przez WFOŚiGW w Szczecinie, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach pod Patronatem Honorowym Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawickiego. Do uczestników, którzy przynieśli do namiotu Funduszu odpady lub wzięli udział w konkursach, trafiło 3 tysiące sadzonek polskich drzew: klonów, grabów, lip, dębów i brzoź. Chcieliśmy w ten sposób nie tylko zwiększyć świadomość ekologiczną osób odwiedzających Targi, ale jednocześnie - zwrócić ich uwagę i wspólnie uczcić jubileusz 100-lecia odzyskania przez Nasz Kraj Niepodległości.

XXXI Targi Rolne Agro Pomerania w Barzkowicach były doskonałą okazją do spotkania i wymiany poglądów oraz doświadczeń osób zajmujących się rolnictwem, dystrybutorów maszyn i urządzeń rolniczych, hodowców i przedstawicieli firm z sektora energetycznego oraz ochrony środowiska.

100 tysięcy drzew na 100-lecie Niepodległości Polski

Lipy, graby, klony, dęby i brzozy – ponad 3 tysiące ufundowanych przez WFOŚiGW w Szczecinie sadzonek rodzimych, polskich drzew trafiło do uczestników XXXI Targów Rolnych Agro Pomerania w Barzkowicach.

Aby otrzymać jubileuszową sadzonkę, wystarczyło przynieść do namiotu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie surowce wtórne: plastikowe butelki PET, puszki aluminiowe lub zużyte baterie. Sadzonkę można było dostać także jako nagrodę w przeprowadzanych przez pracowników Funduszu konkursach na temat ekologii i ochrony środowiska, a także historii odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Akcji przyświecał podwójny cel: uczenie w sposób szczególny 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości, ale także zwrócenie uwagi Polaków na potrzebę stałej dbałości o środowisko naturalne.

Łącznie w całym kraju zostało rozdanych około 100 tysięcy sadzonek. Akcję – pod patronatem honorowym Prezesa Rady Ministrów – zorganizował Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z Wojewódzkimi Funduszami m.in. ze Szczecina, Gdańska, Olsztyna, Torunia, Wrocławia, Poznania, Białegostoku i Krakowa.

Orlik krzykliwy. Fot. C. Korkosz.

Ojczysta przyroda jest wokół nas – Wojewódzki Konkurs Plastyczny

Liga Ochrony Przyrody i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie zachęcają uczniów zachodniopomorskich szkół podstawowych do udziału w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości: „Ojczysta przyroda jest wokół nas – symbole odwagi i męstwa”.

Orzeł, żubr, bocian biały i dąb – celem konkursu jest zainteresowanie uczniów znaczeniem ojczystej przyrody poprzez znajomość symboli przyrody związanych z polską historią. Regulamin konkursu przewiduje, że uczestnicy będą mogli przedstawić w dowolnej technice plastycznej swoją wizję symboli ojczystej przyrody.

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie szkół podstawowych, którzy będą rywalizować w 2 kategoriach: klasy I-IV oraz klasy V-VIII. Prace (maksymalny format: A3, przestrzenne – do wysokości 15 centymetrów) można nadsyłać do 25 października na adres: Liga Ochrony Przyrody Okręg w Szczecinie, ul. Żubrów 1, 71-617 Szczecin. Regulamin konkursu jest dostępny na stronie www.wfos.szczecin.pl

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZĘCINIE

Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Biuro Szczecin

ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin
tel. +48 91 486 15 56; 58
fax: +48 91 486 15 57
sekretariat@wfos.szczecin.pl

Biuro Koszalin

ul. Kościuszki 33, 75-415 Koszalin
tel. +48 94 346 43 66
fax: +48 94 346 13 90
biuro.koszalin@wfos.szczecin.pl

Punkt Obsługi Programu Prosument i Osób Fizycznych w Szczecinku

pl. Wolności 8, 78-400 Szczecinek
tel. +48 94 375 04 80-81
fax +48 94 375 04 84
prosument.szczecinek@wfos.szczecin.pl